

2013.

Kimle, Ásványráró Közoktatási Intézményének
Pedagógiai Programja

Nemzetiségi Általános Iskola, Kimle és
Somogyi József Általános Iskola,
Ásványráró közös pedagógiai
programja
2013.

*„Mi vagyunk a művelődés emelői, a mi fáklyánk
hinti a szellemi világosság első sugarait, mi
neveljük az embert emberré és hazafivá.”*

Gárdonyi Géza

**E nemes hit ösztönözzön és adjon lendületet
további eredményes munkánkhoz.**

„Az iskolával szemben támasztott igények éppen azért olyan magasak, mert határtalanok a benne rejlő lehetőségek.”

Európai Unió Bizottsága, 1996

I. Nevelési Program

1. Az intézmény bemutatása

1.1. Az intézmény

Iskolánkat Kimle, Károlyháza és Ásványráró községek közös intézményfenntartó társulása hozta létre. Az Alapító okirata szerint általános iskolai nevelési és oktatási feladatokat lát el három település körzetében. Része a kimlei Nemzetiségi Általános Iskola, valamint az ásványrárói Somogyi József Általános Iskola.

Kimle község 1966-ban 4 településrész – Horvátkimle, Magyarkimle, Novákpuszta és Károlyháza – egyesítésével jött létre, majd 2003-ban Károlyháza önálló település lett, de gyerekeinek oktatását továbbra is iskolánk látja el.

Ásványráró település 2011-ben csatlakozott a korábbi intézményfenntartó társuláshoz. Ásványráró a Szigetköz szívében fekvő közepes lélekszámú község. A település régmúltja hosszú időre vezethető vissza, hiszen két korábbi település egyesítéséből alakult ki mostani formája.

Iskolánk beiskolázási körzetében a lakosok száma 3800-3900 fő körül mozog. Horvátkimlén – a Mosoni-Duna partján lévő településrész - 1538 óta horvát nemzetiségű lakosság él, Magyarkimlén – a Mosoni-Duna túloldalán fekvő településrész - németek települtek le a XVII. században.

Lakóhelyünk adottságait földrajzi fekvésén kívül a Mosoni-Duna léte határozza meg. A lakosság 60%-a aktív kereső. Közülük 550 fő dolgozik a faluban, a többiek Mosonmagyaróvárra, Győrbe, ill. Ausztriába járnak dolgozni. A családok anyagi helyzete differenciált.

1.2. Az iskola arculatának meghatározása

Intézményünk szerkezete: 1-8 évfolyamos általános iskola, ahol a szülők választhatnak a horvát vagy német nemzetiségi nyelvoktató forma, illetve a normál tantervű oktatás között.

Alsó tagozatban (1-4. évfolyam) célunk, hogy egy tanítóhoz kötődhessenek a gyermekek a négy évfolyam alatt. Az alapkészségek, kompetenciák kialakításának időszaka ez, ami kiegészül a felzárkóztató, megsegítő, valamint teljes személyiségfejlesztő neveléssel.

A **felső tagozatban (5-8. évfolyamig)** következetesen folytatjuk eddigi munkánkat. Ennek érdekében egyik fontos célnak tekintjük, hogy a négy év folyamán azonos legyen az osztályfőnök, és a szaktanárok se cserélődjenek. Törekszünk arra, hogy a tudás, a tanulás fontos érték legyen tanulóink számára. Létfontosságú az egészséges életmódra nevelés a szabadidő kulturált eltöltésének tanításával, a szenvedély betegségek megelőzése érdekében. Az oktatás területén arra törekszünk, hogy a differenciálódó tantárgyi rendszerben kialakítsuk az önálló tanulás képességét. A tanulási tevékenységben kiemelt szerepet kapjon a szóbeliség arányának növelése.

A **napközis csoportjainkba elsőtől hatodik évfolyamig kerülhetnek diákok.** Arra törekszünk, hogy a tanulási időben a lehető legtöbb segítséget megadjuk a felkészüléshez. A szabadidős foglalkozások pedig járuljanak hozzá pihenésük, mozgás igényük kielégítéséhez, egyéni érdeklődésük kibontakoztatásához.

Iskolánk nevelő-oktató munkáját a demokrácia, az európai humanista értékrend hatja át, mely az Európához való tartozást erősíti. Kiemelt figyelmet fordítunk a különböző kultúrák iránti nyitottságra, a nemzeti azonosságtudat fejlesztésére, beleértve az ország nemzetiségeihez tartozók azonosságtudatának ápolását, kibontakoztatását.

Iskolánk világnézetileg semleges, az emberi jogokkal összhangban a lelkiismereti és vallásszabadságot tiszteletben tartjuk.

A társadalom, a pedagógusok és a szülők célja azonos: gyermekeinkből művelt, jól képzett, az életben boldogulni tudó embereket szeretnénk nevelni. Iskolánk hosszú múltja alatt többször változtak a falak, az épületek, de nem változott a bennük munkálkodó pedagógusok fő célja: emberséget és tudást adni a felcseperedő polgároknak!

1.3. Az iskola küldetésnyilatkozata

Az iskolánkban folyó nevelő-oktató munka céljait emberi és a nemzeti értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg. Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos értékeket tanulóink sajátítsák el, váljon meggyőződésükké és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat.

Fő feladatunk:

- a nevelés, nemzetiségi nevelés előtérbe helyezése.
- minőségi oktatás – ismeretek tárgyilagos közvetítése,
- egyéni és egyenlő bánásmód párhuzamos alkalmazása,
- az egyéni és életkori sajátosságok figyelembe vétele;
- diákjainknak az életkoruknak megfelelő követelmények állítsunk,

- az alapvető emberi és szabadságjogok tiszteletben tartása, a gyermekeket megillető jogok érvényesítése, tanulóinkban e fontos értékek megszilárdítása;
- az egymás iránti felelősség, bizalom, szeretet és tapintat kiépítése;
- az egészséges fejlődés érdekében: az egyéni és közösségi érdekek egyensúlyban tartása;
- a nemzeti, etnikai kisebbségi azonosságtudat tiszteletben tartása, fejlesztése;
- építés a tanulók öntevékenységre, önszerveződő képességére;
- a szülőkkal való konstruktív együttműködés.

2. A köznevelés céljai és feladatai, eszközei és eljárásai intézményünkben

2.1. Alapvető céljaink

A hazánk Alaptörvényében megfogalmazott feladatokat szem előtt tartva és „A nemzeti köznevelésről” szóló törvényben foglalt célok elérése érdekében, a törvény elveinek és szabályozásának megfelelően a Nemzeti alaptanterv (a továbbiakban: Nat) a köznevelés célját alapvetően a **nemzeti műveltség**, a **hazai nemzetiségek kultúrájának átadásában**, megőrzésében, **az egyetemes kultúra közvetítésében**, az **erkölcsi érzék** és a **szellemi-érzelmi fogékonyság** elmélyítésében jelöli meg. Célja továbbá a **tanuláshoz és a munkához** szükséges **képességek, készségek, ismeretek, attitűdök** együttes fejlesztése, az egyéni és csoportos **teljesítmény ösztönzése**, a **közjóra** való törekvés megalapozása, a **nemzeti, közösségi összetartozás** és a **hazafiság** megerősítése.

A **családdal együttműködve** cselekvő elkötelezettségre neveljen az igazság és az igazságosság, a jó és a szép iránt, fejlessze a **harmonikus személyiség** kibontakoztatásához szükséges szellemi, érzelmi, erkölcsi, társas és testi **képességeket**. Ezáltal járul hozzá ahhoz, hogy a felnövekvő nemzedék

- a haza felelős polgárává váljék;
- kifejlődjék benne a hazafiság érzelmvilága;
- reális önismeretre és szilárd erkölcsi ítélőképességre tegyen szert;
- megtalálja helyét a családban, a szűkebb és tágabb közösségekben, valamint a munka világában;
- törekedjék tartalmas és tartós kapcsolatok kialakítására;
- legyen képes felelős döntések meghozatalára a maga és a gondjaira bízottak sorsát illetően;
- váljék képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;

- ismerje meg és értse meg a természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket, folyamatokat;
- tartsa értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését.

A nevelési-oktatási folyamatnak és az oktatásnak mindenkor összhangban kell lennie hazánk Alaptörvényével, a jogállam rendjével, az élet és az emberi méltóság tiszteletének elvével, valamint az ezzel összefüggő lelkiismereti és vallásszabadsággal, továbbá a Föld, az ember, a természet és a kultúra védelmét szolgáló nemzetközi egyezményekkel.

Fontos szerepet szánunk az egyetemes magyar nemzeti hagyománynak, a nemzeti öntudat fejlesztésének, beleértve a magyarországi nemzetiségekhez tartozók öntudatának ápolását is. Ebből következően a nemzetiségekre vonatkozó tudástartalmak főbb tartalmi jellemzi (illeszkedve a regionális és lokális sajátosságokhoz) a tartalmi szabályozás különböző szintjein, illetve az iskoláztatás minden szakaszában arányosan meg kell, hogy jelenjenek. Kiemelten kezeli az ország és tágabb környezete, a Kárpát-medence, különösen a környező országokban élő magyarság életének megismerését, ugyanakkor fontosnak tartja azokat a tartalmakat, amelyek Európához tartozásunkat erősítik.

Különös figyelmet fordítunk az egész világot érintő átfogó kérdésekre, hangsúlyozva a fenntarthatóság iránti közös felelősséget.

Az együttműködés a szülőkkel, a gyermekek családi neveléséhez nyújtott pedagógiai segítség, a szülői vélemények, javaslatok befogadása és hasznosítása a hatékony intézményes nevelés-oktatás nélkülözhetetlen feltétele, ezért az iskolának meg kell teremtenie azokat a fórumokat, ahol a szülők és a pedagógusok közötti tapasztalatcsere kölcsönössé, az együttműködés eredményessé válhat.

Szándékunk, hogy a teljesítmény növelésére sarkalljon tanítványt és tanárt egyaránt, hogy az elsajátított tudás értékálló és a kor igényeinek megfelelő legyen, ennél fogva egyensúlyra törekszik a műveltség értékhardozó hagyományai, valamint az új fejlesztési célok és tartalmak között. Ahhoz, hogy egy ország polgárai szót értsenek egymással, szükséges, hogy létezzék olyan közös műveltséganyag, amelynek ismerete minden felnőtt állampolgárról feltételezhető.

Ez az a közös nyelv, amelyen a nemzetek közötti párbeszéd a kölcsönös megértés és tisztelet jegyében folytatható.

2.2. Pedagógiai munkánk alapvető feladatai

Pedagógiai munkánk alapvető feladata, hogy a gyermeki nyitottságra, fogékonyságra, érdeklődésre és aktivitásra építve a személyiségfejlődés szempontjából kiemelten fontos alábbi értékeket tanulóink elsajátítsák, ezek képviselője váljon bennük meggyőződéssé és határozza meg viselkedésüket, magatartásukat:

Cél	Feladat
Nemzeti és egyetemes műveltség átadása	Tanítási órák, azokon kívül szervezett foglalkozások, az iskolai élet minden területe az egyetemes és nemzeti műveltség átadásának színterévé válik.
Hazai nemzetiségek – kiemelten horvát és német – kultúrájának megismertetése	A nemzetiségi nevelés egyik fő feladata magyarként a horvát és német identitástudat erősítése tanulóinkban . A származás, az ősök, a gyökerek fontosságának tudatosítása a nemzetiségi órák feladata. Azonban fontos minden tanuló számára a hazai nemzetiségek kulturális sokszínűségének megismerése hon-és

	<p>népismereti órákon, közismereti tanórákon.</p> <p>Az iskola több évszázados története arra kötelez bennünket, hogy nevelő és oktató munkánkban kiemelt figyelmet fordítsunk a horvát és a német nemzetiségi nyelvekre, a lakóhely és a nemzet történetének, hagyományainak megismertetésére, a haza iránti szeretet felébresztésére, a különféle világnézetű emberek cselekvő együttélésének gyakoroltatására.</p> <p>A továbbtanulás szempontjából fontos alapkészségek, képességek kialakításán túl a nemzetiségi horvát és nemzetiségi német nyelv, az idegen nyelvek, az informatika, a néptánc és modern tánc, a zene és a sport oktatása iránt jelentkező fokozott szülői igény kielégítése.</p>
Erkölcsei érzék és szellemi - érzelmi fogékonyság fejlesztése	<p>Az erkölcsi nevelés már önálló tantárgyként és feladatként jelenik meg iskolánk nevelési feladatai között. Lehetőséget adunk egyházaknak hittan tanítására, az abból kimaradt tanulóknak pedig erkölcsstan tanórák szervezésére, hogy erős, korunk erkölcsi normáival rendelkező tanulóink legyenek.</p> <p>Szellemi fogékonyság, érzelmi stabilitás kialakítása a boldog és hatékony életkezdet elengedhetetlen jellemzői. Tanórákon és azokon kívül szervezett foglalkozásainkon, programjainkon is e cél szolgáljuk.</p>
A tanuláshoz és a munkához szükséges képességek, készségek, ismeretek, attitűdök együttes fejlesztése	<p>Tanóráinkon a pedagógusok vállalták a kompetenciaalapú oktatás bevezetését, amivel az Európai Unió által meghatározott legfontosabb alapkompenciák kialakítását és megerősítését szeretnénk elérni. E módszerekkel, modern pedagógiai eljárásokkal kívánjuk a tanulóink önálló tanulási stratégiáit, sikeres életkezdethez szükséges képességeit, ismereteit, készségeit fejleszteni. Minél sikeresebben tudják megállni helyüket a munkaerő-piacon.</p>
Egyéni és csoportos teljesítmény ösztönzése	<p>A modern pedagógiai eljárások keretében gyakran alkalmazzuk a csoportmunkát, páros munkát, team-munkát, projektmódszert, hogy tanulóink leendő munkahelyeiken is meg tudják állni helyüket. Az egyéni érdek – csoport érdek megfelelő arányosításának kialakításához sokféle élethelyzetet kell produkálnunk, ahol gyakorolhatják e képességeket, kialakíthatják személyiségükhöz legmegfelelőbb stratégiát.</p>
A közjóra való törekvés megalapozása, közösségi összetartozás erősítése, másokért vállalt felelősségtudat kialakítása	<p>Az élet tisztelete, védelme, a természeti környezet megóvása, az állatok és növények védelme, szeretete alapvető nevelési feladat, mely az iskolai élet minden területén megjelenik. Ki kell alakítani a tanulóknak az élő és az élettelen természet szépsége iránti fogékonyságot. Ez vezet a közösségi érdekekre való érzékenység megjelenéséhez.</p> <p>Az egyéni felelősségvállalás, másokért való tenni tudás, önkéntesség példamutató tevékenységekkel, egymás segítségére szolgáló feladatokkal, közösségi munkával erősíthető, melyhez az iskola számos lehetőséget biztosít.</p>
A hazafiság megerősítése.	<p>A szülőföld és Magyarország megismerése, szeretete, megóvása, a nemzeti kultúra ápolása közös feladatunk. Ennek színterei a közismereti tanórák, erkölcsi nevelés szervezett formái. A nemzeti múlt megismerése, megértése, emlékeinek, hagyományainak, jelképeinek tisztelete, ápolása, megbecsülése tanórai feladat. Egészséges nemzeti önbecsülés és hazaszeretet</p>

	kialakítása nemzeti ünnepeink és a közösség hagyományainak megőrzésével történhet.
Harmonikus személyiség fejlesztése	Az ember testi és lelki egészsége egységet alkot. Az erre irányuló nevelés, ismeretek átadása tanórai feladat, de fontos egészségmegőrző programokat is szervezünk. A testmozgás testi egészségmegőrző tevékenység, mely a mindennapi testnevelés megjelenésével erősödik. A személyiség az erkölcsi stabilitás kialakításával fejlődik, kialakul a jó, szép, igazságosság szavak mögöttes tartalma.
Az önismeret, a saját személyiség kibontakoztatásának igénye (önbecsülés, önbizalom)	Fontos értékek kialakítása a feladat e területen: felelősségvállalás saját sorsának alakításáért (önállóság, kitartás, szorgalom, kreativitás). Tanórai és azon kívüli foglalkozásainkon e tulajdonságokat a nevelési célnak tekintjük.
Fogékonyság az emberi kapcsolatokra, a barátságra.	Feladatunk a hűség, önzetlenség, megértés, tapintat, őszinteség, tolerancia, figyelmesség és udvarias magatartás kialakítása diákjainkban. Ennek lehetőségei az iskolai élet számos területén megvannak. Egymás közötti kapcsolatok fejlesztése, konfliktuskezelés minden alkalmazott feladata.
Család tisztelete, szülők, nagyszülők megbecsülése, szeretete	A szülőkkel való kapcsolattartás egyik fő feladata a szülői szerepből adódó feladatok tisztázása. A családi kapcsolatok erősítése minden gyermek számára érdek, hiszen egy biztos családi háttérrel rendelkező tanuló sikeresebb az életben is. Ezért fontos a család, szülői háttér erősítése családlátogatások, szülői értekezletek, szülői fórumok, megbeszélések gyakorításával.
Alkotmányosság és törvényesség	Feladatunk az állampolgári jogok megismertetése tanulóinkkal, azok tiszteletben tartása. Mindannyiunk feladata érdeklődés a társadalmi jelenségek és problémák iránt; igény a közéletiségre, a közösségi tevékenységekre. Tetteinkben, döntési folyamatainkba kell beágyazni a demokratizmus módszereit, értékeit. Az iskola minden alkalmazottja nevelési minta a diákok szemében, amit tudatosítanunk kell minden nap. Viselkedésünk, tetteink befolyásolják a rólunk, ezáltal az intézményről alkotott képet is.
Felzárkóztatás és esélyegyenlőség	A beiskolázási körzetünkben élő családok szociális, anyagi és kulturális helyzete egymástól nagymértékben eltér, ezért nevelő és oktató munkánk ehhez a helyzethez igazodik: tanórán és tanórán kívül megpróbáljuk segíteni a nehéz körülmények között élő, hátránnyal induló tanulók felzárkóztatását, ugyanakkor kiemelt fontosságú feladatnak tekintjük a tehetséges, jó képességű gyermekek fejlesztését is.
Pedagógiai kultúránk folyamatos fejlesztése	Intézményünk pedagógiai feltételei jók, nevelőtestületünk szakmailag jól felkészült, szakmai és emberi biztosítékot jelentenek az iskola egészét érintő, a tanulók javát szolgáló minőségi követelmények teljesítésében. Kiemelt célunk a környék iskoláival működő erős kapcsolat, mintaértékű pedagógiai kultúra kialakítása, erősítése, főiskolai gyakorlóhelyé válás.

2.3. Módszertani alapelveink

2.3.1. Egységesség és differenciálás

Az iskolánk pedagógusai, tanulói sokféle, differenciált tevékenysége a teljesítmény növelésére sarkalló, az életesélyek tanulással történő növelését szolgálja. Ez a feladat közös alapok létrehozásával oldható meg. Ily módon van lehetőség a fenntartó, a szülők, a tanulók érdeklődésének, a pedagógusok szakmai törekvéseinek megvalósítására az iskolát körülvevő környezet helyi sajátosságainak figyelembevételével.

Olyan tudástartalmak jelentek meg, amelyek nehezen sorolhatók be a tudományok hagyományos rendszerébe, vagy amelyek egyszerre több tudományág illetékességébe tartoznak. Így megnőtt az igény egyrészt egyes hagyományos tantárgyak összevonására és/vagy tantárgyközi megjelenítésére, másrészt új tantárgyak/tantárgy-együttesek kialakítására. Fontos pedagógiai szempont, hogy a tantárgy-összevonásos és a tantárgyközi tantervi szemlélet a tanulók érdeklődését és tapasztalatait is figyelembe veszi.

Olyan pedagógiai munkára van szükség, amelynek középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek fejlesztése, a készségek elsajátíttatása, kibontakoztatása, a személyiség fejlődéséhez szükséges megfelelő feltételeket biztosítja, és figyelembe veszi, hogy az oktatás és nevelés színtere nem csak az iskola, hanem az élet számos egyéb fóruma is.

A differenciált tanítás-tanulás megvalósulásához különösen a következő szempontok fontosak:

— olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás belső motivációinak, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését;

— a tanulást úgy kell megszervezni, hogy a tanulók cselekvő módon vegyenek részt benne, előtérbe állítva tevékenységüket, önállóságukat, kezdeményezéseiket, problémamegoldásaikat, alkotóképességüket;

— a nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók előzetes ismereteinek, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseik kiigazítására és tudásuk átrendezésére;

— az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportfoglalkozásokon, a tanulók páros, részben vagy teljesen egyéni nevelésében-oktatásában) alkalmazni kell az együttműködő (kooperatív) tanulás technikáit és formáit;

— válják a tanítás egyik elvéné és teendőjévé a tanulókhöz alkalmazkodó differenciálás a feladatok kijelölésében, megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben;

— a tanulók egyéni képességeinek fejlesztése érdekében alkalmazni kell a feladathoz illeszkedő tanulásszervezési technikákat;

- sajátos tanulásszervezési megoldásokat kell alkalmazni a különleges bánásmódot igénylő, sajátos nevelési igényű gyerekek esetében, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelési-oktatási feladatainak ellátásában;
- a tanítási-tanulási helyzetek, a tanulásszervezési módok és értékelési eljárások alkalmazkodjanak az egyes területeken tehetséges tanulók fejlesztési igényeihez, általában is támogassák a tehetségek felkutatását és tehetségük kibontakoztatását;
- különböző tanulásszervezési megoldásokkal az együttműködést és a tanulási esélyek egyenlőségét szolgáló szervezeti formákat kell kialakítani mind az iskolák közötti együttműködésben, mind az iskolán kívüli és az iskolai munkában.

2.3.2. Az eredményes tanulás segítésének elvei

Minden tanköteles korú tanulónak törvényben biztosított joga, hogy a neki megfelelő nevelésben-oktatásban részesüljön. Ennek érvényesítéséhez az iskolának (az iskolafenntartóval, a családdal, a gondviselővel, szakmai és civilszervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint kell biztosítani a nevelő-oktató munka feltételeit:

- a képességek megismerése és fejlesztése, a készségek, ismeretek, tudástartalmak megalapozása, az attitűdök alakítása az 1–4. évfolyamon;
- folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés, a tudás bővítése, megszilárdítása az iskolázás további szakaszaiban;
- az eredményes szocializáció akadályainak korai felismerése és kezelése pedagógiai eszközökkel;
- a tanuló tanulási nehézségeinek feltárása, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és annak valamennyi területén;
- a tanulást érintő lemaradás, illetve a tanulói leszakadás megakadályozásának érdekében a tanuló személyiségének, szociokulturális háttérének megismerése, a tanulás eredményességét növelő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- a tanuló önmagához és másokhoz viszonyított kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon, és e tevékenység támogatása az iskolán kívül is;
- motiváló és hatékony tanulásszervezési eljárások alkalmazása, akár játékok segítségével (pl. sakk, logikai játékok);
- egységes alapokon nyugvó tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési eljárások alkalmazása;

— a sajátos nevelési igényű, akadályozott, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdők elfogadása, beilleszkedésük feltételeinek kölcsönös alkalmazkodáson alapuló megteremtése, a képességprofilhoz viszonyított haladás elismerése, a tanulásban meghatározó képességeik feltárása és fejlesztése.

2.3.3. Képesség-kibontakoztató felkészítés

A képességeket kibontakoztató felkészítés a személyiséget fejlesztő pedagógiai munkával és a közösségfejlesztés segítségével járul hozzá a tanulási kudarcból, a szociális hátrányból eredő lemaradás csökkentéséhez, a tanuló egyéni képességeinek, tehetségének kibontakoztatásához, tanulási, továbbtanulási esélyeinek növeléséhez. A képesség-kibontakoztató felkészítés megszervezhető integrált keretek között is, ha a közösség- és a személyiségfejlesztés halmozottan hátrányos helyzetű és az e körbe nem tartozó tanulók közös felkészítése keretében valósul meg, kiegészülve a társadalmi kirekesztés minden formáját elutasító, és a bármely oknál fogva hátrányos helyzetben lévők társadalmi beilleszkedését elfogadó és segítő magatartásformák és készségek kialakításával, az ezek alapjául szolgáló képességek kibontakoztatásával.

2.4. Az iskolában folyó nevelési – oktatási munka módszerei

Az iskolában folyó nevelő-oktató munka céljait az általános emberi, a nemzeti és nemzetiségi értékek tanulókkal történő megismertetése, elfogadtatása és átadása határozza meg.

Nevelési módszereink két nagy csoportra oszthatók:

- **Közvetlen (direkt) módszerek** azok, amelyeknek alkalmazása során a nevelő közvetlenül, személyes kapcsolat révén hat a tanulóra.
- **Közvetett (indirekt) módszerek** azok, amelyekben a nevelő hatás áttételesen, a tanulói közösségen keresztül érvényesül.

2.4.1. Iskolánk pedagógusai által alkalmazott közvetlen és közvetett nevelési eljárások

	Közvetlen módszerek	Közvetett módszerek
<i>1. Szokások kialakítását célzó, beidegző módszerek</i>	<ul style="list-style-type: none"> - követelés - gyakoroltatás - segítségadás - ellenőrzés - ösztönzés 	<ul style="list-style-type: none"> - A tanulói közösség tevékenységének megszervezése - Közös (közelebbi v. távolabbi) célok kitűzése, elfogadtatása - Hagyományok kialakítása <ul style="list-style-type: none"> - Követelés - Ellenőrzés

		- Ösztönzés
2. Magatartási modellek bemutatása, közvetítése.	<ul style="list-style-type: none"> - elbeszélés - tények és jelenségek bemutatása - műalkotások bemutatása - a nevelő személyes példamutatása 	<ul style="list-style-type: none"> - A nevelő részvétele a tanulói közösség tevékenységében - A követendő egyéni és csoportos minták kiemelése a közösségi életből - Csoportmunka kialakításával a csoportban való munka, közösségi feladatok vállalása
3. Tudatosítás (meggyőződés kialakítása)	<ul style="list-style-type: none"> - magyarázat, beszélgetés - a tanulók önálló elemző munkája 	<ul style="list-style-type: none"> - Felvilágosítás a betartandó magatartási normákról - Vita

2.4.2. A sikeresség kritériumai

Nevelési céljaink megvalósulását illetően akkor tekintjük nevelő és oktató munkánkat **sikeressnek**, ha iskolánk végzős diákjai – valamennyien a nyolcadik évfolyam végén:

- Minden tantárgyból megfelel az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben, a **Nemzeti Alaptantervben** meghatározott továbbhaladás feltételeinek. (Természetesen elsődleges célunk az, hogy tanulóink többsége – vagyis több mint ötven százalék – a minimális követelmények teljesítésén túl az egyéni képességei alapján elvárható szinten feleljen meg az iskolánk helyi tantervében megfogalmazott követelményeknek.)
- Rendelkezik olyan bővíthető biztos ismeretekkel, készségekkel, képességekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik őt arra, hogy a középiskolás követelményeknek a későbbiekben megfeleljen.
- Ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségekben éléshez szükséges viselkedés-és magatartásformákat.
- Határozott fellépése van, képes **önállóan portfólió elkészítésére, bemutatására.**
- Határozott elképzeléssel bír saját közelebbi és távolabbi jövőjét és sorsát illetően.
- Egészségesen próbál élni, szeret sportolni, mozogni.(ismeri a dohányzás, alkohol-és drogfogyasztás, a rossz táplálkozás káros következményeit, és e szerint irányítja életét)
- Becsüli a tudást, ismeri a tanulás helyes és hatékony módszereit, képes tudását tovább fejleszteni és önállóan ismereteket szerezni
- Átfogó képe van a munka világáról.
- Sikeres **önálló** tanulási stratégiákkal használja ki az információs világháló lehetőségeit és eszközeit az élethosszig tartó tanulás során.
- Életmódjában a természet tisztelete, a felelősség, a környezeti károk megelőzésére való törekvés a meghatározó.

- Jellemzi a rugalmasság, az együttműködés és a bizonytalanság kezelésének a képessége
- Szüleit, nevelőit, társait szereti és tiszteli.

3. Személyiségfejlesztés

A fejlesztési területek – nevelési célok áthatják a pedagógiai folyamat egészét, s így közös értékeket jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is.

E területek – összhangban a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel, az oktatás és nevelés során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

A nevelési célok a következőképpen érvényesülnek a tartalmi szabályozás különböző szintjein, és valósulnak meg a köznevelés folyamatában:

— beépülnek az egyes műveltségi területek, illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba;

— tantárgyak részterületeivé válhatnak, vagy önálló tantárgyként jelenhetnek meg az iskola helyi tanterve szerint;

— alsó tagozaton tematizálják a tanítói munkát, a felsőbb évfolyamokon pedig elsősorban az osztályfőnöki órák témaköreit;

— témákat, fejlesztési helyzeteket körvonalaznak a nem tanórai keretek között folyó, egyéb iskolai foglalkozások, programok számára.

A nevelési célok intézményi szintű tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajtatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője.

A személyiségfejlesztés fő színterei:

- Erkölcsi nevelés
- Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
- Állampolgárságra, demokráciára nevelés
- Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
- A családi életre nevelés
- Testi és lelki egészségre nevelés
- Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- Fenntarthatóság, környezettudatosság
- Pályaorientáció
- Gazdasági és pénzügyi nevelés
- Médiatudatosságra nevelés
- A tanulás tanítása

4. A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A tanulói személyiség fejlesztésére irányuló nevelő és oktató munka iskolánkban egyrészt a nevelők és a tanulók **közvetlen, személyes kapcsolata** révén valósul meg, másrészt közvetett módon, a **tanulói közösség ráhatásán** keresztül érvényesül.

Külön ki kell emelni, hogy a közösségfejlesztés során nem csak a pedagógusoknak van feladatuk, hanem az iskolában foglalkoztatott valamennyi dolgozónak, sőt az iskolát segítő szervezetek vezetőinek is, hisz megjelenésével, viselkedésével, beszédstílusával, társas kapcsolatával az intézmény valamennyi dolgozója példaként áll a diákok előtt.

A tanulók közösségében, ill. közösség által történő nevelésének megszervezése, irányítása iskolánk nevelő-oktató munkájának alapvető feladata.

4.1. A tanulói közösségek fejlesztésével kapcsolatos feladataink

4.1.1. A különféle iskolai tanulói közösségek megszervezése, nevelői irányítása

Feladata: Az iskolai élet egyes területeihez (tanórákhoz, tanórán kívüli tevékenységekhez) kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása, valamint ezek életének tudatos, tervszerű nevelői fejlesztése.

4.1.2. A tanulók életkori fejlettségének figyelembevétele a tanulóközösségek fejlesztésében

Feladata: A tanulói közösségek irányításánál a nevelőknek alkalmazkodniuk kell az életkorral változó közösségi magatartáshoz: a kisgyermek heteronóm – a felnőttek **el**várásainak megfelelni akaró – személyiségének lassú átalakulásától az autonóm – önmagát értékelni és irányítani képes – személyiséggé válásig.

4.1.3. Az önkormányzás képességének kialakítása

Feladata: A tanulói közösségek fejlesztése során ki kell alakítani a közösségekben, hogy nevelői segítséggel közösen tudjanak maguk elé célt kitűzni, a cél eléréséért összehangolt módon tevékenykedjenek, ill. az elvégzett munkát értékelni tudják.

4.1.4. A tanulói közösségek tevékenységének megszervezése

Feladata: A tanulói közösségeket irányító pedagógusok legfontosabb feladata a közösségek tevékenységének tudatos tervezése és folyamatos megszervezése, hiszen a tanulói közösség által történő közvetett nevelés csak akkor érvényesülhet, ha a tanulók a közösség által szervezett tevékenységekbe bekapcsolódnak, azokban aktívan részt vesznek, és ott a közösségi együttéléshez szükséges magatartáshoz és viselkedési formákhoz tapasztalatokat gyűjtnek.

4.1.5. A közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása

Feladata: A tanulói közösségre jellemző, az összetartozást erősítő erkölcsi, viselkedési normák, formai keretek és tevékenységek rendszeressé válásának kialakítása, ápolása.

4.2. Az iskolában a nevelési és oktatási célok megvalósítását segítő tanítási órán kívüli tevékenységek

4.2.1. Hagományőrző tevékenységek

- Minden évben részt veszünk a helyi Horvát Kisebbségi Önkormányzat és a helyi Német nemzetiségi önkormányzat által szervezett **nemzetiségi napokon**, tanítványaink produkcióival bizonyítják nyelvi és nemzetiségi tudásukat, művészi képességüket. (énekkar, modern és népi tánc, színdarab, népi játékok stb.)
- Minden tanévben szervezünk **nemzetiségi vagy egyéb témakörben projektnapokat**, ahol a településen élő társadalmi csoportok, nemzetiségek mindennapjait, szokásait, népművészeti értékeit, természeti értékeinket ismertetjük meg tanulóinkkal nem hagyományos pedagógiai keretek között.
- Minden tanév folyamán **iskolai ünnepséget, megemlékezést** tartunk a kötelezően előírt nemzeti ünnepeinken, emléknapokon
- Intézményünk egyéb megemlékezései: Anyák napja, Madarak és fák napja, Diáknapok
- Minden tanév végén ünnepélyes ballagással búcsúzunk el végzős nyolcadik évfolyamos diákjainktól.
- Felelevenítjük és ápoljuk a község nemzetiségeinek **hagyományait**:
 - Borbála-járás,
 - Márton napi felvonulás,
 - horvát Betlehemezés
- az ásványrárói tagintézményben a névadó emlékére Somogyi József-napot szervezünk
- Minden évben szervezünk **farsangi bált**, ahol - lehetőség szerint – iskolánk kulturális csoportjai is fellépési lehetőséget kapnak.
- A kulturális csoportok, énekkar szereplési lehetőségeit erősítjük az évente megtartandó **kulturális bemutatóval**.
- Minden évben adunk lehetőséget **erdei iskola** megszervezésére, amennyiben a szülők vállalják ennek anyagi terhét.
- a 7. évfolyamos diákoknak többnapos **országjárást** szervezünk, amennyiben a szülők és a Diákönkormányzat közösen vállalják ennek terhét.

4.2.2. Diákönkormányzat

A tanulóközösség érdekeinek képviselőjére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját a 4-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott nevelő segíti. **Feladatkörét 20/2012. (VIII.31.) EMMI-rendelet részletezi.**

4.2.3. Napközi otthon, tanulószoba

A közoktatási törvény előírásainak megfelelően - amennyiben a szülők igénylik – az iskolában tanítási napokon a délutáni időszakban az 1-4. évfolyamon napközi otthon, az 5-8-évfolyamon tanulószoba működik.

4.2.4. Iskolai sportkör

Az iskolai sportkör tagja az iskola minden tanulója. Az iskolai sportkör a tanórai testnevelési órákkal együtt biztosítja a tanulók mindennapi testedzését, valamint a tanulók felkészítését a különféle sportágakban az iskolai és iskolán kívüli sportversenyekre.

4.2.5. Szakkörök

A különféle szakkörök működése a tanulók egyéni képességeinek fejlesztését szolgálja. A szakkörök jellegüket tekintve lehetnek művésziek, technikaiak, szaktárgyiak, de szerveződhetnek valamilyen közös érdeklődési kör, hobbi alapján is. A szakkörök indításáról – a felmerülő igények és az iskola lehetőségeinek figyelembe vételével, minden tanév elején az iskola nevelőtestülete dönt.

4.2.6. Versenyek, vetélkedők, bemutatók

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti stb.) versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. A legtehetségesebb tanulókat az iskolán kívüli versenyeken való részvételre is felkészítjük. **Az felmerülő nevezési díjakat az iskola, vagy az iskolát támogató alapítvány kifizetheti.** A versenyek, vetélkedők megszervezését, ill. a tanulók felkészítését a különféle versenyekre a nevelők szakmai munkaközösségei vagy a szaktanárok végzik – anyagi ellenszolgáltatás nélkül.

4.2.7. Tanulmányi kirándulások

Az iskola nevelői a tantervi követelmények eredményesebb teljesülése, a nevelőmunka elősegítése céljából az osztályok számára. A tanulmányi kiránduláson való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

4.2.8. Erdei iskola

A nevelési és a tantervi követelmények teljesítését az iskola falain kívül szervezett, több napon keresztül tartó erdei iskolai foglalkozások, melyeken **megjelenik a tantárgyköziség, és** egy-egy tantárgyi téma feldolgozása történik. Az erdei iskolai foglalkozásokon való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezni.

4.2.9. Múzeumi, kiállítási, könyvtári és művészeti előadáshoz kapcsolódó foglalkozás

Egy-egy tantárgy **adott** témájának feldolgozását, a követelmények teljesítését szolgálják a különféle közművelődési intézményekben, ill. művészeti előadásokon tett csoportos látogatások. Az e foglalkozásokon való részvétel – ha az költségekkel jár is – önkéntes. A felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

4.2.10. Szabadidős foglalkozások

A szabadidő hasznos és kulturált eltöltésére kívánja a nevelőtestület a tanulókat azzal felkészíteni, hogy a felmerülő igényekhez és a szülők anyagi helyzetéhez igazodva különféle szabadidős programokat szervez (pl. túrák, kirándulások, táborok, színház-és múzeumlátogatások, klubdelutánok, táncos rendezvények, stb.) A szabadidős rendezvényeken való részvétel önkéntes, a felmerülő költségeket a szülőknek kell fedezniük.

4.2.11. Iskolai könyvtár

A tanulók egyéni tanulását, önképzését versenyre való felkészülését a tanítási napokon látogatható iskolai könyvtár segíti.

5. A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnök feladatai

5.1. Jogok, kötelezettségek és feladatok

A pedagógusnak joga, hogy:

- a pedagógiai program alapján az ismereteket, a tananyagot, a nevelés és tanítás módszereit **megválassza**;
- a helyi tanterv alapján, a szakmai munkaközösség véleményének figyelembevételével **döntson** az általa alkalmazott **tankönyvekről**, tanulmányi segédletekről és **taneszközökről**;
- az intézmény világnézeti és vallási semlegességének megtartásával saját világnézete és értékrendje szerint végezze nevelő, illetve nevelő és oktató munkáját anélkül, hogy annak elfogadására kényszerítené vagy kényszerítene a tanulókat;
- hozzájusson a munkájához szükséges ismeretekhez;
- a **nevelőtestület tagjaként** részt vegyen a nevelési-oktatási intézmény pedagógiai programjának tervezésében és értékelésében, gyakorolja a nevelőtestület tagjait megillető jogokat;
- szakmai ismereteit, tudását szervezett **továbbképzésben** gyarapítsa, részt vegyen pedagógiai kísérletekben, tudományos kutatómunkában;
- személyét, mint a pedagógusközösség tagját megbecsüljék, személyiségi jogait tiszteletben tartásák, nevelői, oktatói tevékenységét értékeljék és elismerjék.

Feladatai, kötelezettségei:

A pedagógus **alapvető feladata** a rábízott gyermekek, tanulók nevelése, oktatása, óvodában a gyermekek **Óvodai nevelés országos alapprogramja** szerinti nevelése, iskolában a **kerettantervben előírt törzsanyag** átadása, elsajátításának ellenőrzése, sajátos nevelési igényű tanuló esetén az **egyéni fejlesztési tervben** foglaltak figyelembevételével. Ezzel összefüggésben **kötelessége különösen**, hogy

a) nevelő és oktató munkája során gondoskodják a gyermek személyiségének fejlődéséről, tehetségének kibontakoztatásáról, ennek érdekében tegyen meg minden tőle elvárhatót, figyelembe véve a gyermek egyéni képességeit, adottságait, fejlődésének ütemét, szociokulturális helyzetét,

b) a különleges bánásmódot igénylő gyermekekkel egyénileg foglalkozzon, szükség szerint együttműködjön gyógypedagógussal vagy a nevelést, oktatást segítő más szakemberekkel, a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetű gyermek, tanuló felzárkózását elősegítse,

c) segítse a tehetségek felismerését, kiteljesedését, nyilvántartsa a tehetséges tanulókat,

d) előmozdítsa a gyermek, tanuló erkölcsi fejlődését, a közösségi együttműködés magatartási szabályainak elsajátítását, és törekedjen azok betartatására,

e) egymás szeretetére és tiszteletére, a családi élet értékeinek megismerésére és megbecsülésére, együttműködésre, környezettudatosságra, egészséges életmódra, hazaszeretetre nevelje a gyermekeket, tanulókat,

f) a szülőt (törvényes képviselőt) rendszeresen tájékoztassa a tanuló iskolai teljesítményéről, magatartásáról, az ezzel kapcsolatban észlelt problémákról, az iskola döntéseiről, a gyermek tanulmányait érintő lehetőségekről,

g) a gyermek testi-lelki egészségének fejlesztése és megóvása érdekében tegyen meg minden lehetséges erőfeszítést: felvilágosítással, a munka- és balesetvédelmi előírások betartásával és betartatásával, a veszélyhelyzetek feltárásával és elhárításával, a szülő – és szükség esetén más szakemberek – bevonásával,

h) a gyermekek, a tanulók és a szülők, valamint a munkatársak emberi méltóságát és jogait maradéktalanul tiszteletben tartsa, javaslataikra, kérdéseikre érdemi választ adjon,

i) az ismereteket tárgyilagosan, sokoldalúan és változatos módszerekkel közvetítse, oktatómunkáját éves és tanórai szinten, tanulócsoporthoz igazítva, szakszerűen megtervezve végezze, irányítsa a tanulók tevékenységét,

j) a kerettantervben és a pedagógiai programban meghatározottak szerint érdemjegyekkel vagy szövegesen, sokoldalúan, a követelményekhez igazodóan értékelje a tanulók munkáját,

k) részt vegyen a számára előírt pedagógus-továbbképzéseken, folyamatosan képezze magát,

l) tanítványai pályaeorientációját, aktív szakmai életútra történő felkészítését folyamatosan irányítsa,

m) a pedagógiai programban és az SZMSZ-ben előírt valamennyi pedagógiai és adminisztratív feladatait maradéktalanul teljesítse,

n) pontosan és aktívan részt vegyen a nevelőtestület értekezletein, a fogadóórákon, az iskolai ünnepségeken és az éves munkaterv szerinti rendezvényeken,

o) határidőre megszerezze a kötelező minősítéseket,

p) megőrizze a hivatali titkot,

q) hivatásához méltó magatartást tanúsítson,

r) a gyermek, tanuló érdekében együttműködjön munkatársaival és más intézményekkel.

A pedagógus hétévenként legalább egy alkalommal – jogszabályban meghatározottak szerint – továbbképzésben vesz részt. Megszüntethető – munkaviszony esetében felmondással, közalkalmazotti jogviszony esetében az alkalmatlanság jogcímén történő felmentéssel – annak a pedagógusnak a munkaviszonya, közalkalmazotti jogviszonya, aki a továbbképzésben önhibájából nem vett részt, vagy tanulmányait nem fejezte be sikeresen. Az első továbbképzés az első minősítés előtt kötelező. Mentesül a továbbképzési kötelezettség alól az a pedagógus, aki betöltötte az 55. életévét. Nem kell továbbképzésben részt venni annak a pedagógusnak, aki pedagógus-szakvizsgát tett, a vizsgák letétele utáni hét évben.¹

A pedagógus **kötelessége továbbá**, hogy:

- nyomon kövesse a munkakörével kapcsolatos pályázati felhívásokat, segítse ezek elkészítését;
- ismerje a Kimle, Ásványráró Közoktatási Intézménye alapidokumentumait, és munkáját az abban foglaltakkal összhangban lássa el;
- a sajátos nevelési igényű diákjairól egyéni fejlesztési tervet készítsen, és ehhez igénybe vegye szakember segítségét;
- az iskolai rendezvényeken külön felkérés nélkül aktívan részt vegyen, és a rábízott feladatokat ellássa:
 - az iskola éves munkarendjében vagy a heti eseménynaptárban meghirdetett azon eseményeken, amelyek oktatási időben zajlanak és azokon pedagógusok részvétele szükséges,
 - az osztályfőnökök, a munkaközösség-vezetők és az iskolai vezetők által meghirdetett szakmai megbeszéléseken, értekezleteken, szülői fórumokon (pl. rendkívüli szülői értekezleten),
 - szülői értekezleteken és szülői fogadóórákon.
- gondoskodik a rábízott eszközök épségéről, rendeltetésszerű használatáról, védelméről.
- a nyilvánosság informálására saját maga által szervezett programokról, versenyekről, eseményekről, valamint tanítványai által elért versenyeredményekről, fellépésekről beszámolót készít a nevelőtestületi értekezletre és az iskola nyilvános honlapjára.

¹ 2011. évi CXCV. törvény A nemzeti köznevelésről. 62.§ (1),(2) bekezdés

A pedagógus egy **adott osztály és szaktárgy tanítására, osztályfőnöki és munkaközösség-vezetői feladatok** ellátására a megbízást az iskola igazgatójától egy adott tanévre kapja. A feladatokat pedagógia képzettségének megfelelően köteles gondosan ellátni. A **szaktárgy tanításával kapcsolatos feladatai** a tanórai tanulásszervezés mellett a következők:

- a tananyag tervezett időbeli struktúráját bemutató **tanmenet** készítése az adott tanévre (ezt a tanév *első hónapjának* végére el kell készítenie);
- a szaktárgy **pozitív attitűdjének** kialakítása;
- szaktárgyi **versenyekre** való felkészítés, a versenyek lebonyolításában való közreműködés,
- **közművelődési tevékenység** szervezése;
- a tanulók informálása a szakterület eredményeiről és az információs forrásokról;
- a **szülők** folyamatos **tájékoztatása** a tanuló tanulmányi előmeneteléről;
- az igazgató kérésére tájékoztatás készítése az osztályban végzett munkájáról;
- az osztályfőnök és más szaktanár tájékoztatása a tanórákon felmerülő olyan problémákról, amelynek megoldásában segítséget igényel.

A tanítási órák mellett **heti egy alkalommal köteles fogadóórát** kialakítani kötetlen munkaideje terhére, ahol az őt felkereső szülőkkel megbeszélheti problémás ügyeit.

A szaktárgyi tanulásirányítás mellett kötelessége a kulturált, illemtudó viselkedésre szoktatás, az iskolai környezet tisztaságának megőrzése és védelme, az óráközi szünetekben szakszerű ügyelet ellátása, a tanulói étkezésben való közreműködés.

5.2. Napközis foglalkozást tartó pedagógusokra vonatkozó egyéb rendelkezések

A feladat célja: A napközis csoportba tartozó tanulók tanórák után iskolában töltött idejének célszerű, hasznos, intenzív fejlesztő foglalkozásokkal való kitöltése.

Alapvető felelősségek, feladatok:

1. Nevelőmunkáját foglalkozási tervben rögzíti, tudatosan tervezi nagy gondot fordítva a tanulók változatos foglalkoztatására.
2. Legfontosabb feladata a tanulók felkészítése a következő tanítási napra, az önálló tanulás feltételeinek megteremtése, módszereinek megtanítása, és a szükség szerinti segítségnyújtás.
3. Gondoskodik arról, hogy
 - a. a gyerekek a tanulmányi foglalkozásokon elmélyülten tanuljanak
 - b. írásbeli házi feladataikat maradéktalanul elkészítsék. Ezt mennyiségileg minden esetben, minőségileg lehetőség szerint ellenőrzi.
 - c. A memoriterekét lehetőség szerint kikérdezi.
4. A rászorulókat a megadott időkeret között korrepetálja, vagy segítségüket tanulócsoporthoz szervezésével biztosítja.
5. Együttműködik a csoportját tanító nevelőkkel.
6. Törekszik a szabadidő fejlesztő hatású tevékenységekkel való kitöltésére.

7. Az adott időkeret szabta lehetőségek szerint csoportja számára kulturális, sport-, játék-, és munkafoglalkozásokat szervez, és gondos tervezéssel biztosítja, hogy ezek színvonalasak legyenek.
8. Csoportját a tanítási órák befejezése után az ebédlőbe kíséri, ott gondoskodik a kulturált étkezés feltételeiről, a személyi higiénia szabályainak betartásáról és a tanulók fegyelmezett viselkedéséről.

Ebéd után kötetlen szabadidőben biztosítja a tanulóknak a szabad levegőn való mozgást, kikapcsolódást, eközben személyesen felügyel rájuk. Ez idő alatt indirekten irányítja tevékenységüket, a gyerekek tanácstalansága esetén célravezető pedagógiai lépést tesz

5.3. Nemzetiségi pedagógusok kiemelt feladata

- a nemzetiségi kultúra, hagyományok ápolása;
- a tanulók életkori sajátosságainak figyelembevételével fejlessze és erősítse a nemzeti kisebbségi identitástudatot;
- a helyi horvát és német nemzetiségi kultúra megszerettetése, lakóhelye múltjának, hagyományainak megismerése és alapelemeinek elsajátítása;
- a magyarországi horvátok és német kultúrájáról és hagyományairól szerzett ismeretek elmélyítése, különösen a lakóhelyi és szűkebb régió jellemzői;
- az intézmény nemzetközi kapcsolatainak szélesítése, elmélyítése, fenntartása.

5.4. Fejlesztőpedagógus kiemelt feladatai

- Ellátja a sajátos nevelési igényű gyermekek szakértői bizottság határozatában felsorolt, meghatározott területek fejlesztéséhez adott gyógypedagógiai és fejlesztő foglalkoztatását;
- Gyógypedagógusként érzékeny a speciálpedagógiai, fejlesztőpedagógiai munka iránt, teljeskörűen ismeri a terület összes szakmai vonatkozását.
- Ellátja, koordinálja az óvodai és iskolai nevelés keretein belül felvett gyermekek BTM-es és „SNI”-s tanulókat.
- koordinálja a fejlesztésre kijelölt gyermek fejlesztését,
- felméri a tanulási problémákkal küzdő, fejlesztésre szoruló gyermekek igényeit;
- fejlesztésre javasolja a pedagógusok által segítségre szorulóknak ítélt gyermekeket;
- módszertani segítséget nyújt, az egyéni fejlesztési tervek elkészítésében.
- konzultációkat, esetmegbeszéléseket tart;
- a szakértői vélemények alapján kijelöli a fejlesztési irányokat, közreműködik a szakvéleményekben előírt rehabilitációs foglalkozások megtartásában, fejlesztésre javasolja a pedagógusok által segítségre szorulóknak ítélt gyermekeket;
- félévente beszámolási kötelezettséggel tartozik az intézmény vezetője felé;
- értékeli a gyermekek és a tanulók fejlődését.
- munkaköréhez szükséges önképzésben, szakmai továbbképzéseken, helyi esetmegbeszéléseken aktív szerepet vállal.
- igény szerint előadásokat tart az oktatási intézmények pedagógusai számára.

Szakmai feladatok

- Ütemterv szerint segíti, ellenőrzi az oktatási intézményekben folyó fejlesztőpedagógiai, gyógypedagógiai szakmai munkát.
- ellenőrzi adott időszakban (félévente) a pedagógusok által elkészített egyéni fejlesztési terveket, a hozzá kapcsolódó összes adminisztrációs teendőket.
- A tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek segítése, képességfejlesztésük.
- habilitációs, rehabilitációs szemléletet képvisel, sérülésspecifikus módszertani eljárásokat alkalmaz.
- segíti az óvodáskorú SNI-s gyermekek specifikus fejlesztését, együttműködik az óvodapedagógusokkal: pedagógiai diagnózis értelmezése – tanácsadás, figyelemmel kíséri a gyermekek haladását, ellenőrzi a fejlesztési tervet, dokumentációkat.

Egyéb kötelezettségek

- adminisztratív munka:
 - o Egyéni lapon rögzíti a gyermekek megjelenését
 - o Feljegyzéseket vezet (fejlesztési terv) a foglalkozások tartalmáról.
- Részt vesz a team megbeszéléseken
- Kötelező óraszámom kívüli munkaidejét kapcsolattartásra, szakmai dokumentációra, felkészülésre, továbbképzésre használja,
- Részt vesz a munkáját segítő továbbképzésen, önképzéséről gondoskodik

5.5. Gyógypedagógusként kiemelt feladatai

- Ellátja a sajátos nevelési igényű gyermekek szakértői bizottság határozatában felsorolt, meghatározott területek fejlesztéséhez adott gyógypedagógiai és fejlesztő foglalkoztatását;
- Gyógypedagógusként érzékeny a speciálpedagógiai, fejlesztőpedagógiai munka iránt, teljeskörűen ismeri a terület összes szakmai vonatkozását.
- Ellátja, koordinálja az óvodai és iskolai nevelés keretein belül felvett gyermekek BTM-es, és nem organikus okra visszavezethető „SNI”-s tanulókat.
- koordinálja a fejlesztésre kijelölt gyermek fejlesztését,
- felméri a tanulási problémákkal küzdő, fejlesztésre szoruló gyermekek igényeit;
- fejlesztésre javasolja a pedagógusok által segítségre szorulóknak ítélt gyermekeket;
- módszertani segítséget nyújt, az egyéni fejlesztési tervek elkészítésében.
- konzultációkat, esetmegbeszéléseket tart;
- a szakértői vélemények alapján kijelöli a fejlesztési irányokat, közreműködik a szakvéleményekben előírt rehabilitációs foglalkozások megtartásában, fejlesztésre javasolja a pedagógusok által segítségre szorulóknak ítélt gyermekeket;
- félévente beszámolási kötelezettséggel tartozik az intézmény vezetője felé;
- értékeli a gyermekek és a tanulók fejlődését.
- munkaköréhez szükséges önképzésben, szakmai továbbképzéseken, helyi esetmegbeszéléseken aktív szerepet vállal.
- igény szerint előadásokat tart az oktatási intézmények pedagógusai számára.

Szakmai feladatok

- Ütemterv szerint segíti, ellenőrzi az oktatási intézményekben folyó fejlesztőpedagógiai, gyógypedagógiai szakmai munkát.
- ellenőrzi adott időszakban (félévente) a pedagógusok által elkészített egyéni fejlesztési terveket, a hozzá kapcsolódó összes adminisztrációs teendőket.
- A tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek segítése, képességfejlesztésük.
- rehabilitációs, rehabilitációs szemléletet képvisel, sérülésspecifikus módszertani eljárásokat alkalmaz.
- segíti az óvodáskorú SNI-s gyermekek specifikus fejlesztését, együttműködik az óvodapedagógusokkal: pedagógiai diagnózis értelmezése – tanácsadás, figyelemmel kíséri a gyermekek haladását, ellenőrzi a fejlesztési tervet, dokumentációkat.

Egyéb kötelezettségek

- adminisztratív munka:
 - o Egyéni lapon rögzíti a gyermekek megjelenését
 - o Feljegyzéseket vezet (fejlesztési terv) a foglalkozások tartalmáról.
- Részt vesz a team megbeszéléseken
- Kötelező óraszámom kívüli munkaidejét kapcsolattartásra, szakmai dokumentációra, felkészülésre, továbbképzésre használja,
- Részt vesz a munkáját segítő továbbképzésen, önképzéséről gondoskodik

5.6. Osztályfőnök kiemelt feladatai

Az osztályközösség vezetője, az osztályfőnök

Az osztályközösség élén, mint pedagógus vezető, az osztályfőnök áll. Az osztályfőnököt az igazgató bízta meg. Az osztályfőnök jogosult az egy osztályban tanító pedagógusok team-értekezletének összehívására.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre:

- alaposan ismernie kell tanítványait,
- az intézmény pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit, fejleszti személyiségüket és közösségfejlesztő tevékenységet végez,
- együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását,
- koordinálja és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját és látogatja óráikat,
- aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn az osztály szülői választmányával, a tanítványaival foglalkozó tanárokkal,
- figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét, különösen gondot fordítva a nehezen nevelhető és hátrányos helyzetű gyermekekre,
- minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát az osztályban tanító pedagógusok véleményének meghallgatása után.

- Javaslatot tehet az iskolai jutalmak odaítélésére.
- szülői értekezletet tart, szükség esetén családot látogat, az ellenőrző útján rendszeresen tájékoztatja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről,
- ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat /osztálynapló vezetését, a félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatását, a tanulással kapcsolatos adminisztrációt/,
- vezeti a mulasztási naplót, ellenőrzi a tanulók hiányzásait, iktatja a hiányzások igazolásait. Az igazolatlan hiányzásokat két hét után jelenti a vezetőségnek további intézkedés céljából.
- gondoskodik osztálya kötelező orvosi vizsgálatáról,
- tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola aktuális feladatairól, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében,
- az érdekeltekkel egyetértésben javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, segélyezésére, büntetésére,
- nevelő-oktató munkájához osztályfőnöki tanmenetet készít.
- Véleményezheti az osztályban tanító pedagógusok kiválasztását.
- Felkérhet pedagógust az osztályfőnök-helyettesi teendők ellátására.
- Elbírálhatja a tanulók vétségeit a házirend alapján.
- Szakmai szervezet (munkacsoport) tagja lehet.
- A szülőket és tanulókat - az őket érintő kérdésekről - tájékoztatja, a szülőket figyelmezteti, ha a gyermekük jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- Érdemi választ ad a szülők és tanulók iskolai élettel kapcsolatos kérdéseire.
- Az osztályban tanító tanárok munkáját segíti és óralátogatásai során figyelemmel kíséri.
- A haladási naplót hetente ellenőrzi; a naplóvezetésben található hiányosságok esetén felhívja az osztályban tanító tanárok, illetve szükség esetén az iskolavezetés figyelmét.
- Az osztályozási naplót és a tájékoztató füzetet (ellenőrzőt) havonként egybeveti, a hiányokat pótolja.
- A bukásra álló tanulók szüleit a félév vége és év vége előtt legalább két hónappal értesíti.
- Ha a tanuló tanulmányi kötelezettségeinek nem tesz eleget, a szülőket tájékoztatja a tanuló továbbhaladásának feltételeiről.
- Figyelemmel kíséri a tanulók egészségi állapotát (tartós betegségek, fogyatékoságok, gyógyszerérzékenység).
- A szülők figyelmét felhívja a szociális és egyéb juttatásokra.
- A Pedagógiai Program szerint tanévenként legalább kétszer egynapos kiránduláson részt vesz, a kirándulás megszervezését a tanulók és szülei igényeinek figyelembe vételével irányítja. Lehetősége van erdei iskola illetve többnapos kirándulás megszervezésére a Pedagógiai Programban meghatározott szabályok figyelembe vételével.
- A szülők vagy az osztályban tanító pedagógusok vagy diákok 50%-ának kérésére soron kívül – a szülők és diákok képviselőinek bevonásával – osztályértekezlet összehívását kezdeményezi.
- az osztály előmeneteléről - a vezetőség kérése alapján bármikor - statisztikai adatokat szolgáltat.

- Félévente egyszer – az éves munkatervben meghatározott időpontban – team-értekezletet, esti fogadóórát, illetve szülői értekezletet tart.
- Eleget tesz a vonatkozó szabályokban előírt adminisztratív köteleességeknek.

6. Kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal való bánásmód rendje

Pedagógiánk irányítója: **a tanulók elfogadása**. Nálunk az igazságosság azt jelenti, hogy minden tanuló azt kapja, amire szüksége van!
(pozitív diszkrimináció)

6.1. Sajátos nevelési igényű tanulókkal kapcsolatos pedagógiai fejlesztés

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság véleménye alapján szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi, értelmi, vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem – vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

6.1.1. Fejlesztés alapelvei:

- A családdal való együttműködés.
- A gyermekek alapos megismerése, a problémák okainak feltárása.
- Felzárkóztatási stratégiák, egyéni fejlesztési tervek kidolgozása team munkában a szakértői vélemény alapján.
- Kognitív képességek fejlesztése
- Diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia prevenció és reedukáció.
- Alapműveletek készség szintű használata (matematikai kompetencia)
- A beszédhibák korrekciója, beszédfejlesztés.
- A pszichomotoros képességek fejlesztése (mozgásfejlesztés: nagymozgás, finommotorika).
- A figyelem és a koncentráció fejlesztése.
- A nyelvi kreativitás fejlesztése – szövegértés, szókincs bővítés, nyelvtani ismeretek megszilárdítása, olvasástechnika. (anyanyelvi kompetencia)
- A kulturális hátrányok kompenzálása.
- Tanulási technikák tanítása, gyakoroltatása.
- Tanulási stílusok figyelembe vétele a tanítás során
- Praktikus ismeretek tanítása.
- A másság elfogadtatása, empátiás- segítő magatartás kialakítása. (szociális kompetencia)
- A másodlagos magatartászavarok kialakulásának megelőzése, kezelése, viselkedésterápia.
- Felkészítés a továbbtanulásra
- Változatos szabadidős tevékenységek szervezése
- Többlétszolgáltatások biztosítása (SNI Irányelv alapján).
- A differenciálásnak a nevelés-oktatás minden területén meg kell jelennie.

- Szükség esetén egyéni haladás biztosítása.
- Interperszonális kapcsolatok fejlesztése (tanuló-tanuló, tanuló-pedagógus).
- A tanulók személyiségének pozitív megerősítése, önismeret, énkép alakítása.
- Keressük és kihasználjuk azokat a lehetőségeket, hogy minél gyakrabban dicsérhessünk, erősítve tanulóink önbizalmát
- Tantermek megfelelő kialakítása (mobil asztalok, játszószőnyeg, olvasósarok stb.)
- Optimális osztálylétszám
- Rendszeresen tovább képezzük magunkat.

6.1.2. Fejlesztés céljai

Célunk: A tanulók képességfejlesztése, a rehabilitáció és rehabilitáció, az általános műveltség alapozása az egyéni képességeknek megfelelően. Ennek során ezen tanulók fogyatékoságainak lehetőségeihez, korlátaihoz és speciális szükségleteihez igazodva elsősorban a következő elveket alkalmazzuk:

- a követelmények teljesítéséhez hosszabb időszavok, keretek megjelölése ott, ahol erre szükség van /ezt általában az 1. osztályban alkalmazzuk/,
- az előírt minimális teljesítményekre szükség esetén sajátos, a fogyatékoságnak megfelelő tartalmak, követelmények kialakítása és teljesítése,
- segítő megkülönböztetéssel, differenciáltan, egyénileg is segítjük a rászoruló tanulókat a követelmények elérésben, elsősorban önmagunkhoz viszonyított fejlődésüket értékelve,
- fontos számukra a szükségletekhez igazított gyógypedagógiai megsegítés, amely figyelembe veszi a testi-lelki állapotokban rejlő, nevelést nehezítő tényezőket és az életkori sajátosságokat.

6.1.3. Általános célkitűzések

- Az általános műveltség megalapozása az életkor, a tanulási akadályoztatottság, a fejlettség figyelembevételével.
- A tanulók szociális képességének, viselkedésének, magatartásának formálása a konfliktusmentes társadalmi beilleszkedés érdekében.
- Alapvető tanulási képességek fejlesztése.
- Az önálló tanulás képességének fejlesztése, egyénre szabott tanulási módszerek és technikák kiépítése hosszabb időkeretek biztosításával.
- A jól működő képességek tudatos fejlesztése, értékeik, adottságaik megismerése, önbecsülésük erősítése.

6.1.4. A célkitűzések teljesülésének kritériumai

- Eredményes, sikeres ismeretelsajátítás önmaga képességeihez mérten.
- Kulturált érintkezési formák birtoklása, illemszabályok elsajátítása, önuralom.
- Reális önismeret, önfogadás.
- Erőfeszítések, a kitartó munka vállalása nehezebb helyzetekben, a monotonia túrés.
- Önmaga és a társak másságának pontos ismerete, megértése, türelem.

6.1.5. Nevelési-oktatási és képzési célok életkori szakaszokhoz rendelten

A kisiskoláskor /1-2., 3-4./ évfolyam

- Az óvodás létből az iskolai életformára történő zökkenőmentes átvezetés.
- Az iskolai élet, a társas kapcsolatok szokásrendjének pontos elsajátítása.
- A feladat- és szabálytudat erősítése.
- Az érdeklődés, az aktivitás, a tevékenység iránti igény felkeltése, ébrentartása.
- A saját fejlődési ütem és a fejlesztési korlát elfogadása, önismeret alapozása.
- A közösségi tudat erősítése, az érzelmi élet gazdagítása.
- Az alapvető kulturtechnikák elsajátítása, a kommunikáció fejlesztése.
- A játék megszerettetése, a szabályjátékok, didaktikai játékok örömeinek megítélése.
- A személyiség értelmi, érzelmi, akarati oldalának erősítése.
- A kulturális, szociális háttérből adódó hátrányok csökkentése, felzárkóztatás.
- Törekvés a pozitív tulajdonságok felfedezésére, tudatosításukra, a megerősítésre és fejlesztésre - önmaga és csoporttársaik felé is.

A serdülőkor /5-6., 7-8./ évfolyam

- Az önismeret erősítése, reális kép kialakítása önmagáról, lehetőségeiről, korlátairól.
- Az önképviselés, a megnyilatkozás, a véleménynyilvánítás elsajátítása.
- Felkészítés a társadalmi szerepekre, a magánélet szerepeire, a konfliktusmentes kapcsolatépítésre, szocializációra.
- Az önálló tanulás elsajátítása, a megismerés módszereinek, műveleteinek gyakorlati alkalmazása.
- Egészségmegőrző, környezetvédő attitűd kialakítása.
- A jól működő képességek fokozott fejlesztése, a sérült képességek korrigálása, kompenzálása.
- A személyiség érzelmi, akarati oldalának stabilizálása.
- A cselekvőképesség, a tartós munkavégzés, az erőfeszítés és kitartás kedvező feltételeinek a megteremtése.
- A nagy egyéni különbségek, a másság elfogadása.
- A kulturális, szociális hátrányok folyamatos csökkentése, az elfogadás erősítése a családdal közösen.

6.1.6. A tanulási képességek fejlesztésének célja és feladata a habilitációs, rehabilitációs célú foglalkozásokon

Az első pedagógiai szakaszban /1-4. évfolyam/

A rehabilitáció, rehabilitáció kiemelt célja a megismerő képesség, az emlékezet, a figyelem fejlesztése az észlelés-képzés folyamatain keresztül, a cselekvésszabályozás belső feltételeinek folyamatos kialakítása, fejlesztése, a beszéd formai és tartalmi oldalának megerősítése.

Gondolkodási képességek fejlesztése:

Fejlesztési feladat a pontos érzékelés kialakítása: tárgyak, személyek, jelenségek felismerése, megnevezése, felsorolása.

- **Összehasonlítás:** tárgyak, tárgyképek tulajdonság szerinti összehasonlítása /szín, alak-forma, nagyság, mozgás, mennyiség/, a feltárt lényeges tulajdonság alapján a hasonló és megkülönböztető jegyek, több szempontú összehasonlítása stb.
- **Differenciálás:** tárgyak, személyek jelenségek, mennyiségek csoportosítása a jellemzők alapján, a jellemző jegyek említésével, megkülönböztetés a minőség és mennyiség alapján, rendezés pl. nagyság, szín, mozgás szerint. A gondolkodási funkciók fejlesztése nem nélkülözheti az emlékezet, a figyelem, a koncentráció folyamatos fejlesztését. Az emlékezet fejlesztése: személyek, tárgyak, szimbólumok megjegyzése, felsorolása, egymásutánisága, visszaemlékezés cselekedetekre, cselekvésre, történésre, tárgyakhoz, személyekhez kapcsolódó tevékenység felidézése stb.
- **Figyelem:** egyszerű, majd bonyolultabb utasítások végrehajtása, meghatározott cselekvés elvégzése, gyors reagálás az utasításokra, többféle mozgás vagy cselekvés végrehajtása, összpontosítás a feladatra, céltudatos feladatvégzés, próbálgatás, önellenőrzés.

A motoros képességek fejlesztése:

A motoros képességek fejlesztésének célja és feladata a testséma kiépítése, a különböző testhelyzetek tudatos érzékelése, változtatása, a testrészek mozgatása különböző testhelyzetekben, a saját testhez viszonyított irány- és térbeli helyzet felismerése stb.

Finommozgás fejlesztése, vizuomotoros koordináció kialakítása, nagymozgások lendületes végzése, egyensúlygyakorlatok, ügyességi gyakorlatok stb. Mozgás kivitelezés - tempó, erősség, ritmus szerint.

Tér- és időbeli tájékozódási képesség alakítása:

Térbeli hely és helyzet felismerése, megnevezése - fent-lent, elől-hátul, középen stb. Térbeli helyzetek megfogalmazása - relációs szókincs fejlesztése. Időbeli tájékozódás: történésekre, cselekvésekre visszaemlékezni - időpont /mikor?/, időköz /mettől-meddig?/, az idő ritmusa, ritmikusan ismétlődő állapotok megfigyelése stb.

Tanulási képességek fejlesztése

Feladat: a szándékos tanulás, az önálló, a meghatározott célra irányuló tanulás kialakítása, önálló tanulási módszerek, technikák gyakorlása, az önellenőrzés formái, a koncentráció a tanulás ideje alatt - zavaró ingerek kiszűrése, a kudarc, a nehézség leküzdése, újrakezdés, próbálgatás, ismétlés stb.

Kommunikációs képességek fejlesztése

Feladat: az összefüggő beszéd megerősítése, javítása, sokféle kommunikációs helyzetben, valóságos nyelvi készségek kialakítása konkrét tanulási folyamatban, a nyelvi megnyilatkozások tartalmi, formai alakítása, gyakorlati információközlések szóban, írásban, szövegértelmezés az olvasottak alapján, szövegalkotás szóban, írásban, grammatikai gyakorlatok, a helyesírási hibák elemzése, ok feltárás /hiányos szabályismeretek, a gyakorlás, az automatizáltság hiánya, beszédhiba következménye/, az okokra irányuló fejlesztő feladatrendszer stb/.

A korrektív célú fejlesztés a felsős /5-8./ osztályokban a megelőző évekre alapozva folytatódik. A fejlesztésnek fokozottabban kell szolgálnia a harmonikus személyiség alakítását, az önfegyelmet, a tudatos magatartást, a céltudatos feladat- és munkavégzést.

A társadalmi beilleszkedés érdekében elsődleges feladat a társas kapcsolatok fejlesztése, a konfliktuskerülő és feloldó magatartás erősítése, felkészítés a családi szerepekre, az önálló életvezetésre. A szabályok, normák elfogadása is hozzátartozik a korrektív célú fejlesztéshez. Törekvés a kulturális, szociális hátrányok felszámolására, a kortárs csoportokba való beilleszkedésre.

6.1.7. A részképesség-zavar tüneteit, a kóros hiperaktivitást, figyelemzavart mutató tanulók

A részképesség-zavarok körébe az iskolai teljesítményeknek elsősorban az alapvető eszköztudás /olvasás, írás, számolás/ elsajátításának és képességének deficitjét, valamint az általuk kiváltott, következményes magatartási és/vagy tanulási zavarok komplex tünet együttesét sorolják. E fogyatékoság

differenciáldiagnosztikai jellemzője, hogy a részképességben az intelligencia szintjének ellentmondó súlyos teljesítménybeli elmaradás mutatkozik.

Ide tartoznak azok a tanulók is, akik súlyos figyelemzavaruk vagy a fejletlen önirányítás, a gyenge önértékelési képesség miatt a tanulási szituációba beilleszkedni nem tudnak, állandó személyes kontrollra, megerősítésre szorulnak.

Ezen tanulók általános jellemzője a számukra nehéz iskolai feladatok iránti feltűnő közömbösség, érdektelenség, amely a nehézségek következtében fokozatosan elmélyül, és a tanulással /a kieső részképességgel/ kapcsolatos tevékenységek /olvasás, írás, számolás/ elutasításában fejeződik ki.

A tanulási nehézség másodlagosan okozhat magatartási zavart, illetve magatartási probléma eredményezhet tanulási zavart.

6.1.7.1. A részképesség-zavar tüneteit mutató tanulók iskolai fejlesztése intézményünkben

A fejlesztés pedagógiai szakaszai

A tanulók iskolai fejlesztésének pedagógiai szakaszai nem térnek el a NAT-ban rögzítettektől, de adott esetekben élünk az első évfolyam két év alatt történő elvégzésével. Az iskolai oktatás első éve ez esetben az intenzív prevenciót, a szakszerű funkciófejlesztést jelenti, amelyre jellemző a gyógypedagógiai korrekciós - kompenzáló-terápiás módszerekkel irányított tanulási folyamat.

A fejlesztés kiemelt feladatai

Intézményünkben a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján a vizsgált tanulók esetében diszlexia, diszgráfia és diszkalkulia okozza a tanulási zavarokat. Előfordul a részképesség-zavar halmozott tüneteit mutató tanuló is. Diszlexia esetén gyakran tapasztalható az általános beszédgyengeség tünet együttese, differenciálatlan az aktív szókinccs és gyenge a verbális emlékezet.

6.1.7.2. Feladataink a diszlexiás, diszgráfiás tanulók fejlesztése során

- a pontos diagnózis és a fejlesztési szempontok, módszerek igénylése, vizsgálatok elvégztetése,
- a testséma biztonságának kialakítása,
- téri és időrelációk kialakítása praktikus és verbális szinten,
- a vizuomotoros koordináció gyakorlása,
- a látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,
- az olvasás, írás tanítása hangoztató-elemző vagy diszlexiaprevenciósi módszerekkel,

- az olvasás, az írás készségének folyamatos gondozása, fejlesztése a tanuló egész iskolai pályafutása alatt,
- a kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- az élő idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel,
- méltányos értékelés és minősítés,
- folyamatosan álljon a tanuló rendelkezésére a segítő környezet.

6.1.7.3. Feladataink diszkalkulia esetén

E tanulóknál általában hiányzik a „matematikai érdeklődés”, kialakulatlan a mechanikus számlálás képessége, a mennyiségállandóság.

A tanulás folyamán nehezen ismerik fel a számjegyeket, nem képesek azokat a mennyiséggel egyeztetni.

A kiemelt speciális teendők:

- a testséma kialakítása,
- a téri relációk biztonsága,
- a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása,
- a szerialitás erősítése,
- a számfogalmak kialakítása és bővítése,
- az érzékelés-észlelés, a figyelem, az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése,
- az alapműveletek fogalmi kialakítása, képi vizuális megerősítése, sokoldalú gyakorlásuk a már „birtokolt” számfogalmakkal építkező számkörben,
- a matematikai nyelvi relációk tudatosítása, szöveges feladatok megoldása.

6.1.7.4. A részképesség-zavar halmozott tüneteit mutató tanulók

Több részképesség-zavar együttes előfordulása esetén áll fenn a „halmozott fejlődési” zavar. Ez a beszéd/nyelv, a mozgás, a kognitív képességek eltérő és egyetlen fejlődését foglalja magába és akadályozza az anyanyelv tanulását, az olvasás-írás számolás elsajátítását. Ezen tanulóknál a percepció minden részterületét fejlesztenünk kell.

A fejlesztés elvei:

- a részképesség-zavar területeit mutató tanulók különleges gondozását gyógypedagógussal és logopédussal végezzük integrált formában,
- a tanulók egyéni terápiai terv alapján kapnak segítséget a rehabilitációs időkeretekben,
- érvényesítjük a méltányos számonkérést, értékelést ezen tanulók számára.

A részképesség-zavar tüneteit mutató tanulóknál is a NAT és a kerettantervek adják a követelményeket. Ezek a tanulók képesek a minimum vagy annál magasabb követelmények teljesítésére, hiszen megkapják a kiegészítő speciális egyéni terápiát zavaraik leküzdésére.

A rehabilitáció formái:

- a) Egészségügyi: a fogyatékoság jellegétől függően /gyermekneurológiai, érzékszervi stb/.
- b) Pedagógiai: a műveltségterületeknél ajánlott funkcionális képességfejlesztő programok. Külön gondot fordítunk a betegségek utáni felzárkóztatásra, az esetleges tantárgyi anyagrészek elmélyítésére.

Különösen az anyanyelv és a matematika tantárgyak kiemelt gyakorlására helyezük a hangsúlyt.

A habilitációs és rehabilitációs foglalkozások időkeretét évenként elkészített óraterv tartalmazza a tanulólétszámnak megfelelően. A feladatot délelőtti órakeretben és délutáni Ayres-terápiás foglalkozásokon oldjuk meg.

6.1.8. Tanulásszervezési formák

Egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése

- A tanulás-tanítás akkor a leghatékonyabb, ha multiszenzoros módon (látás, hallás, mozgás) történik
- Sok vizuális segédanyag
- A tanulási folyamat apró lépésekre bontása
- Ismétlés-sokat, változatosan, több szempontból
- A számonkérés a tanulóhoz igazodjék
- Több külső segítség
- Megerősítés, dicséret
- Differenciálás a módszerekben, a tananyag tartalmában, óraszervezésben, számonkérés, értékelés módjában, típusában, a segítségadás módjában.

Tanórába ágyazott fejlesztések

- • Logopédiai foglalkozások- egyéni és kiscsoportos formában
- • Logopédiai program
- • Fejlesztő foglalkozások- egyéni és kiscsoportos formában
- • Fejlesztő program
- • Korrepetálások
- • Rehabilitációs és habilitációs foglalkozások (szükség esetén utazó gyógypedagógus igénybevétele)

- Felmentések: az értékelés alól, tananyagrészek, írásbeliség, szóbeliség (szakvélemény és szülői kérés alapján, igazgatói határozattal)
- Segédeszközök használatának biztosítása
- Egyéni haladási tempó
- Az iskolai könyvtár, valamint az iskola más létesítményeinek (számítógép terem, udvar), eszközeinek egyéni vagy csoportos használata (digitális kompetencia)

6.1.9. Feladatok az SNI tanulókkal kapcsolatban:

Minden tanév elején a szakértői bizottság szakvéleményének elemzése és a tanuló megfigyelése alapján történik a rehabilitációs foglalkozások megszervezése. Ez mindig team munkában történik. A nevelés csak a különböző szakemberek tervezett és tudatos együttműködése keretében lehet eredményes.

Az egyéni fejlesztési tervek kidolgozása is közösen készül. A megvalósításban mindenki a maga kompetenciája szerint vesz részt. A rehabilitációs óra megtartása gyógypedagógusi kompetencia.

Az egyéni fejlődési lap vezetése kötelező.

A fejlődés figyelemmel kísérése folyamatos. A fejlesztési terv szükség szerint módosítható. Félévkor és tanév végén az elért eredmények megbeszélése a szülő bevonásával történik.

A rehabilitációs órák számát általában a szakértői vélemény írja elő. Ennek a hiányában a Ktv. 52.§ (6) – ban előírt óraszám az iránymutató (adott évfolyamra kötelezően előírt óraszám alapján)

6.1.10. Az ellátás tárgyi személyi feltételei:

Személyi feltételek:

- gyógypedagógus,
- logopédus,
- szaktanár,

Tárgyi feltételek:

- fejlesztő szobák, megfelelő bútorzattal
- fejlesztő és terápiás eszközök
- fejlesztő játékok
- fénymásoló
- lamináló gép
- számítógép, számítógépes programok
- szakkönyvek, szakfolyóiratok

6.1.11. Ajánlás a pedagógusoknak az SNI-s tanuló eredményes fejlesztése érdekében

- Nyugodtan ki lehet engedni
- Sétálhat a folyosón
- El lehet küldeni őket valamilyen eszközért
- Lehet velük megállapodásokat kötni, hogy milyen plusz feladatot tudna csinálni
- Minden jó amivel matatni tud és nem zörgő (pl. gyurma)
- Pár szabály betartását kérni, naponta visszakérdezni
- Pozitív dolgokért dicsérni
- „Lazító” kuckó kialakítása
- Lehet a pedagógus dühös a gyerekre, de csak ha lehiggadt, akkor beszélje meg a gyerekekkel a problémát
- Miután rászól a gyerekekre, hogy hagyjon abba valamit, utána azt is mondja, meg mit csináljon helyette
- Jóvátételi rendszert lehet kidolgozni

Az SNI tanulók sikeres integrációjához elengedhetetlen az oktatás-nevelés minden területét átfogó differenciálás. Differenciálás megjelenik:

- Segítségadás módjában, idejében, az alkalmazott módszerekben, közvetítési módban
- Tananyag tartalmában
- Óraszervezésben
- Tanítási-tanulási ütemben
- Célokban
- Számonkérés, értékelés módjában, típusában

Integráció-inklúzió

Az integráció-együttnevelés- során a hangsúly az együttes tevékenykedésen, a közös játékon, a közös tanuláson és a kölcsönös kommunikáción van.

Célunk az inkluzív iskola, mely minden gyermek felé befogadó, és ennek a szemléletnek a következménye az együttnevelés.

6.2. Beilleszkedési és tanulási nehézségekkel küzdő tanulóval (BTM) kapcsolatos fejlesztő tevékenység

Beilleszkedési, tanulási magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló:

Az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül SNI- nek.

6.2.1. A fejlesztés célja

A BTM zavart mutató tanulók fejlesztésének célja, hogy a tanulók képessé váljanak az általános iskolai követelmények elsajátítására a nevelés-oktatás terén.

A fejlesztés kiterjed a tanuló egész személyiségére. Figyelembe veszi a tanuló egyéni jellemzőit, készségeit, képességeit.

A zavart a különböző részképességek elmaradása, fejletlensége okozza. A fejlesztés az alapképességek mentén történik, lehetővé téve az olvasás, írás, számolás készségszintű elsajátítását.

Feladatunk: Tanulóink nevelési hiányosságainak a korrigálása, és folyamatos bekapcsolásuk a tanulási folyamatba a képességeik szerinti eredmény eléréséig.

A fejlesztő tevékenység területei:

- Testsémafejlesztés, téri-, időbeli tájékozódás fejlesztése
- Mozgásfejlesztés
- Percepció fejlesztése
- Emlékezet fejlesztése
- Figyelem fejlesztése
- Gondolkodás fejlesztése
- Beszédfejlesztés
- Énkép, önismeret fejlesztése, önbizalom növelése

6.2.2. Tanulásszervezési módok eljárások

1. Fontos szerepet szánunk a megelőzésnek, melynek alapja a megfelelő iskolai légkör (szeretetteljes, vidám, elfogadó). Törekedni kell a nyugodt, kiegyensúlyozott, határozott, következetes, kiszámítható nevelői magatartásra.

2. Pozitív tulajdonságok, képességek felkutatása, továbbfejlesztése, ezek elismerése. A biztatás legyen viselkedésünk alapelve.

3. Közös, kedvelt tevékenységek szervezése. Az öröm, a játék fontosságának kiemelése. Tanórán kívüli foglalkozások: sportverseny, diákkörök, diáknap, jeles nap.

4. A tanulók sikerélményhez juttatása.

5. A másság elfogadása, a problémákkal való bánás megtanulása.

6. A demokratikus fegyelmezés megtanulása. A pedagógiai munkakultúra folyamatos önértékeléssel, szüntelen megoldáskereséssel célirányosan fejleszthető.

7. Felzárkóztató iskolai tevékenység a gondozás területén a rászoruló tanulók részére (kis létszámú osztály).
8. A bukás miatt többször közösséget váltó, iskolai kötődéssel nem rendelkező gyerekekre külön odafigyelés, egyéni bánásmód, egyéni fejlesztés, fejlesztési terv alapján, differenciálás alkalmazása.
9. Meg kell tanítanunk a gyerekeket arra, hogy célirányosan tervezzenek, szervezzenek, szabályokat alkossanak, elfogadjanak és betartsanak. A logikus következmények megértése segítségükre lehet különleges viselkedésmódok korrigálásában.
10. A tanulóiban levő feszültség oldása drámapedagógiai módszerekkel. Az önértékesítés lényegének megtanítása, hogy saját szükségleteinket és vágyainkat ki tudjuk elégíteni anélkül, hogy ezzel másoknak ártanánk.
11. A magatartás szempontjából problémás tanulókat egymástól távol ültetjük.

Ajánlás a pedagógusok számára a BTM tanulók megsegítésére:

- Egyéni elbírálás (önmagához mért teljesítmény alapján)
- Gyakoribb ellenőrzésre szorul (pl. felírta-e a házi feladatot)
- Szóbeli magyarázat kiegészítése írott szöveg feldolgozásával
- Tananyag nyomtatott vázlatának biztosítása
- Segédeszközök használatának megengedése (számológép, szorzótábla, ábécé)
- Szóbeli vagy írásbeli számonkérés elsőbbsége adott tanulóra vonatkozóan
- Szükség esetén a feladat felolvasása
- Számítógép használatának engedélyezése egyes feladatok megoldásában (digitális kompetencia)
- Differenciált órászervezés
- Elfogadás, empátia (szociális kompetencia)

6.3. Halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása

6.3.1. A HHH-s tanulókkal kapcsolatos információk gyűjtése

Oktató-nevelő programunk egyik kiemelkedő célkitűzése: hátrányos helyzet és a veszélyeztetettség

- korai felismerése,
- lehetőségeink szerinti megelőzése,
- a veszélyeztetettségéből adódó hátrányok lehetőség szerinti csökkentése,
- a veszélyeztetett tanulók helyzetének folyamatos figyelemmel kísérése.

Az iskola, mint gyermekvédelmi jelzőrendszer:

- A legfontosabb társadalmi intézmény, ahol a gyerekek a napjelentős részét töltik, magatartásuk, viselkedésük naponta figyelemmel kísérhető.
- Az iskolában minden gyermekről többoldalú információhoz lehet jutni.

– A hátrányos és veszélyeztetett helyzetű gyerekek kiszűrhetőek a tünetek alapján (tudásbeli hiányok, nem megfelelő viselkedés, elhanyagoltság, ruházat és higiénia.

6.3.2. Egyéni fejlesztés- kiegészítő támogatások

Az oktatási-nevelési intézmények feladata, hogy felismerjék a problémát, keressék az okokat, segítséget nyújtsanak, illetve jelezzenek az illetékes szakembereknek
Feladataink:

- Tanulóink egészséges, biztonságos és kulturált életvitelének figyelemmel kísérése.
- Iskolánk minden tagjának és közösségének alapvető feladata a nyugodt, kiegyensúlyozott, a másságot is elfogadó légkör biztosítása. (szociális kompetencia)
- A családdal való jó kapcsolat és együttműködési készség kialakítása.
- A veszélyhelyzetek időbeni feltárása.
- Együttműködés az óvónőkkel, védőnőkkel, a potenciálisan veszélyeztetett tanulók felmérése, gondozása terén.
- A veszélyeztetett tanulók beilleszkedésének fokozott figyelemmel kísérése.
- Meglévő problémák esetén a gyermek számára legkedvezőbb megoldások keresése, biztosítása.
- A döntéshozatalokban a szülő, gondviselő bevonásával való együttműködés.
- Indokolt esetben külső intézmények, szakemberek, hatóságok bevonása.
- Pályázatok készítése az önhibájukon kívül elszegényedett családok gyermekeinek, illetve a veszélyeztetett tanulók segítésére, kulturális és üdülési lehetőségek biztosítására.
- Krízishelyzetekben gyors segítségnyújtás.
- A veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése érdekében, a hátrányos helyzet időbeni felismerése.
- A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felmérése, a szülővel és a gyermekvédelmi szervekkel való szoros együttműködés (esélyegyenlőségük biztosítása)
- A gyermek személyiségfejlődésének és szocializációjának segítése.
- Az osztályfőnökök gyermekvédelmi munkájának támogatása, tanácsadás.
- A gyerekeknek a pedagógus és a gyermekvédelmi felelős közvetlen kapcsolatot jelent, így problémájának megértésében, megoldásában folyamatos támaszra számíthat.
- Különbséget kell tenni a hátrányos helyzetű, veszélyeztetett gyerekekkel kapcsolatos teendőik, illetve az intézmény valamennyi gyermekére vonatkozó feladatok között!

6.3.3. Hátrányos helyzetű gyermekekkel kapcsolatos feladatok

- a hátrányos helyzetű tanulók felmérése az osztályfőnökök közreműködésével
- a hátrányos helyzet típusának mérlegelése, ez alapján a további teendőkre javaslattevés
- a tanuló és környezete sokrétű megismerése: képességei, személyisége, családi háttere, tanulmányi előmenetele, közösségben elfoglalt helye, stb.
- a hátrányos helyzetű gyermekek szabadidős tevékenységének és tanulási előmenetelének figyelemmel kísérése, és adott helyzetben javaslattevés a változtatásokra (pl.: fejlesztő csoport kialakítása, külső szakember bevonása, stb.)
- hasznos szünidei elfoglaltság biztosítása (táborok, művelődési házak, stb.)
- a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, a gyermek és környezetének fokozott figyelemmel kísérése
- tanácsadás tanulóknak, pedagógusoknak, igény szerint a szülőknek

6.3.4. Veszélyeztetett gyermekekkel kapcsolatos feladatok

- a veszélyeztetett tanulók felmérése az osztályfőnökök közreműködésével, nyilvántartásba vétel, a veszélyeztetettség típusának és súlyosságának mérlegelése, ez alapján a további teendőkre javaslattevés, egyeztetés a Gyermekjóléti Szolgálattal
- a tanuló és környezete sokrétű megismerése: képességei, személyisége, családi háttere, tanulmányi előmenetele, közösségben elfoglalt helye, stb.
- pedagógiai szakvélemények készítése (gyermekvédelmi szervek részére)
- a veszélyeztetett gyermekek szabadidős tevékenységének és tanulási előmenetelének figyelemmel kísérése és adott esetben javaslattevés a változtatásra (fejlesztő csoport, külső szakember bevonása)
- hasznos szünidei elfoglaltság biztosítása
- tanácsadás tanulóknak, pedagógusoknak, igény szerint a szülőknek
- eset-megbeszéléseken való részvétel
- szociális ellátások számbavétele (a Gyermekjóléti Szolgálat, Nevelési Tanácsadó, Családsegítő Szolgálat és Önkormányzat segítségével)

6.3.5. Az intézmény valamennyi gyermekére vonatkozó feladataink

- a pedagógiai munkával járó általános prevenciós tevékenységek, az iskolát körülvevő szociális társadalmi környezet figyelembevételével
- a diákönkormányzattal való kapcsolattartás
- rendszeres orvosi ellenőrzés
- drog- és bűnmegelőzési programok szervezése, megismertetése a tanulókkal, szülőkkel
- a tanulók számára hasznos szünidei elfoglaltság biztosítása, amelyek önköltségesek
- minden esetben a gyermekek érdekeinek képviselése

6.3.6. Intézményi eredményesség meghatározása e területen

Nevelési céljaink megvalósulását akkor mondhatjuk sikeresnek, ha:

- Diákjaink több mint ötven százaléka az egyéni képességei alapján elvárható legjobb teljesítményt nyújtja a tantervi követelményeket illetően.
- Nyolcadikosaink legalább kilencvenöt százaléka megfelel az alapfokú nevelés-oktatás kerettanterveiben meghatározott továbbhaladás feltételeinek.
- Rendelkezik olyan bővíthető ismeretekkel, képességekkel, készségekkel és jártasságokkal, amelyek képessé teszik arra, hogy eleget tegyen a középiskolás kihívásoknak.
- Ismeri a kulturált viselkedéshez, az emberek közötti kapcsolatokhoz, valamint a közösségben éléshez szükséges viselkedés- és magatartásformákat.
- Határozott elképzelése van közelebbi és távolabbi jövőjét illetően.

A szociális hátrányok enyhítése

Kapcsolat: a családsegítő szolgálattal, Tankönyvtámogatás, étkeztetés

- Felzárkóztató/ egyéni fejlesztő/, illetve tehetséggondozó /versenyek, szakkörök/ programok szervezése.
- Logopédiai, gyógypedagógiai ellátás.
- Egyéni és csoportos beszélgetések /tanár-diák viszony optimalizálása/- segítő személyes kapcsolat kialakítása.
- Alkalmankénti mentálhigiénés programok.
- Pályaorientációs tevékenység /irányítás, segítségadás/
- Kulturális és sportprogramok szervezése.
- A szülők informálása a szociális juttatások lehetőségeiről, nevelési, életkezelési gondjaik kezelése.
- Családlátogatások.
- A szülő motiválása a napközis ellátás és tanulószoba igénybevételére.
- A tankönyvtámogatás elveinek mértékének meghatározása.
- Az iskolai könyvtár és az iskola létesítményeinek, eszközeinek a használata.
- A gyermek- és ifjúságvédelmi felelős segítsége.
- Szoros kapcsolat a polgármesteri hivattal és a gyermekjóléti szolgálattal annak érdekében, hogy a szociális hátrányban lévő tanulók mihamarabb segítséget kapjanak.

A támogatás jelenlegi formái:

- Tanév eleji tanszervásárlási támogatás a gyermekvédelmi támogatásban részesülők számára. Ingyenes tankönyvellátás.
- Étkezési hozzájárulás a három- illetve többgyermekes családok számára.

6.4. Kiemelten tehetséges tanulók fejlesztése

6.4.1. A tehetség fogalma

A tehetséget leíró teóriákból sokféle látott napvilágot, ma legáltalánosabban a Renzulli-féle az elfogadott. Ez a modell négy összetevőjét emeli ki a tehetségnek:

- átlag feletti általános képességek,
- átlagot meghaladó speciális képességek,
- kreativitás,
- feladat iránti elkötelezettség.

Az átlag feletti általános képességek közé tartozik például a magas szintű elvont gondolkodás, fejlett anyanyelvi képességek, jó memória, hatékony információfeldolgozási stratégiák stb. Ezek szerepe természetesen más és más az egyes speciális tehetség-területeken.

A speciális képességek adják meg a jellegzetességét a tehetségnek. E szerint hétféle speciális képességszoport különíthető el: nyelvi, zenei, matematikai-logikai, vizuális-téri, testi-mozgásos, szociális-interperszonális, intraperszonális. Ezek a speciális tehetségfejlesztéshez kiindulási alapként szolgálnak.

6.4.2. Alapelvek, értékek, célok

Segítjük diákjainkat abban, hogy a képességeikhez mértén maximum teljesítményt nyújtsanak. Ösztönözzük őket arra, hogy gondolkodó alkotó emberré váljanak. Teret biztosítunk a kreativitás kibontakoztatására, felkeltjük diákjainkban az igényt a tartalmas és igényes szórakozás iránt. (Művészetek, zene, irodalom,)

Célunk a szabadidő hasznos és kulturált eltöltése mellett tanulóink képességeinek kibontakoztatása.

6.4.3. A tehetség felismerésének formái

Iskolánk az alapkészségek biztos elsajátítása és az alpműveltség biztosítása mellett fontos feladatának tartja a tehetséggondozást és a különböző szintű tanulmányi, kulturális- és sportversenyekre való felkészítést, a versenyeztetést. E tevékenység legfontosabb fázisa a tehetségek felismerése. Ismernünk kell azokat a tulajdonságokat, amelyek erre utalnak / testi, fizikai, idegrendszeri, intellektuális, értelmi emocionális stb./

Fontos tehát, hogy pedagógusaink saját szakterületükön felismerjék a tehetségeket. A felismerést követően teremtjük meg a tehetség kibontakoztatásának feltételeit. Ennek a színterei a tanórák /differenciálással/, valamint a tanórán kívüli alkalmak / szakkörök, sportkörök/.

Széleskörű lehetőséget biztosítunk e tanulóknak a tanulmányi, kulturális és sportversenyeken való részvételre. A tanár biztatására, de önkéntes tanulói elhatározás alapján történik a részvétel.

- megfigyelés
- házi versenyek (szaktárgyak, különböző
- művészeti ágak, kiállítás stb.)
- speciális képességeket mérő tesztek
- a tehetségek felismerését szolgáló
- tudatos szituációk tervezése, használata
- (ünnepélyeken való szereplés, diákönkormányzatban végzett munka stb.)

6.4.4. Tehetség kibontakoztatását segítő tanulásszervezési eljárások, módszerek bemutatása

- az egyéni képességekhez igazodó tanórai tanulás megszervezése,
- a szabadon választható tárgyak tanulása,
- iskolai sportkörök,
- szakkörök,
- versenyek, vetélkedők, bemutatók,/szaktárgyi, sport, kulturális,/
- szabadidős foglalkozások /pl.: színház, múzeumlátogatás/,
- iskolai könyvtár és az iskola létesítményeinek, eszközeinek a használata,
- továbbtanulás segítése.
- kapcsolatok különböző szakmai szervezetekkel, a tehetséges tanulók „irányítása” központi szakkörökbe, zeneiskolába, sportegyesületbe stb.

Tanulmányi versenyek:

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle /szaktárgyi, sport, művészeti, stb./ versenyek, vetélkedők, melyeket az iskolában évente rendszeresen szervezünk. a Legtehetségesebb tanulókat készítjük fel az iskolán kívüli versenyekre. A felkészítést az osztálytanítók és a szaktanárok végzik.

Részt veszünk a következő versenyeken:

- Matematika,
- Magyar nyelv és irodalom,
- Regionális Környezetvédelmi verseny,
- Országos közlekedési ismereti verseny,
- Német szép kiejtés verseny,
- továbbá: (Lásd munkaterv!)

7. Tanulók az intézményi döntési folyamatban

7.1. Diákönkormányzat

A tanulóközösség érdekeinek képviseletére, a tanulók tanórán kívüli, szabadidős tevékenységének segítésére az iskolában diákönkormányzat működik. Az iskolai diákönkormányzat munkáját a 4-8. osztályokban megválasztott küldöttekből álló diákönkormányzati vezetőség irányítja. A diákönkormányzat tevékenységét az iskola igazgatója által megbízott nevelő segíti.

7.1.1. A Diákönkormányzat döntési jogosultsága

A diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével dönt:

- saját működéséről,
- a diákönkormányzat működéséhez biztosított anyagi eszközök felhasználásáról,
- hatáskörei gyakorlásáról,
- egy tanítás nélküli munkanap programjáról,
- az iskolai, kollégiumi diákönkormányzat tájékoztatási rendszerének létrehozásáról és működtetéséről, valamint
- amennyiben az intézményben működik, a nevelési-oktatási intézményen belül működő tájékoztatási rendszer szerkesztősége tanulói vezetőjének, felelős szerkesztőjének, munkatársainak megbízásáról.

7.1.2. A DÖK véleményezési joga

Az iskolai diákönkormányzat a nevelőtestület véleményének kikérésével véleményt nyilváníthat, javaslattal élhet a nevelési-oktatási intézmény működésével kapcsolatos valamennyi kérdésben, valamint

- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához,
- az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
- az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekbe.

Azokban az ügyekben, amelyekben a diákönkormányzat véleményének kikérése kötelező, a diákönkormányzat képviselőjét a tárgyalásra meg kell hívni, és az előterjesztést, valamint

a meghívót – ha jogszabály másképp nem rendelkezik – a tárgyalás határnapját megelőzően meg kell küldeni a diákönkormányzat részére.

7.1.3. A DÖK SZMSZ-e

A diákönkormányzat SZMSZ-ét a választó tanulóközösség fogadja el, és a nevelőtestület hagyja jóvá. Az SZMSZ jóváhagyása csak akkor tagadható meg, ha az jogszabálysértő vagy ellentétes az iskola SZMSZ-ével, házirendjével.

Az SZMSZ jóváhagyásáról a nevelőtestületnek a jóváhagyásra történő beterjesztést követő harminc napon belül nyilatkoznia kell. Az SZMSZ-t vagy annak módosítását jóváhagyottnak kell tekinteni, ha a nevelőtestület harminc napon belül nem nyilatkozik.

7.1.4. A DÖK működése

A diákönkormányzat feladatainak ellátásához térítésmentesen használhatja az iskola, a kollégium helyiségeit, berendezéseit, ha ezzel nem akadályozza az iskola, a kollégium működését.

A diákközgyűlés összehívását az iskolai diákönkormányzat vezetője kezdeményezi, a tanév helyi rendjében meghatározottak szerint. A diákközgyűlés napirendi pontjait a közgyűlés megrendezése előtt nyilvánosságra kell hozni.

8. Az intézmény partnereivel való kapcsolattartás formái

8.1. A tanulók képviseleti szervével (DÖK) való kapcsolattartás

8.1.1. Az iskolai munkaterv, aktuális feladatok

A tanulókat az iskola életéről, az **iskolai munkaterről, ill. az aktuális feladatokról** az iskola az alábbi módon tájékoztatja:

- Az **iskola igazgatója** legalább **évente egyszer** a diákönkormányzat ülésén.
- A **diákönkormányzat vezetője havonta egyszer** a diákönkormányzat vezetőségének ülésén és a diákönkormányzat faliújságján keresztül.
- Az **osztályfőnökök folyamatosan** az osztályfőnöki órákon.

8.1.2. Tájékoztatás a tanulók egyéni előrehaladásáról, fejlődéséről

A tanulót és a tanuló szüleit a tanuló fejlődéséről, egyéni haladásáról a szaktanárok folyamatosan (szóban, ill. a tájékoztató füzetten keresztül írásban) tájékoztatják.

8.2. A szülők és az iskola együttműködési formái, fórumai

8.2.1. Fogadónap

Évente két alkalommal - ősszel és tavasszal – az iskola **fogadónapot** szervez, ahol pedagógus és szülő közötti egyéni beszélgetésre kerül sor.

8.2.2. Szülői értekezlet

- Évente három alkalommal – tanév elején, félévkor és a tanév végén – **szülői értekezletre** kerül sor, ahol az aktuális feladatokról, kérdésekről tájékoztatják a szülőket.
- A hatékonyabb iskolaválasztás és továbbtanulás érdekében a 8. évfolyam osztályfőnöke és a továbbtanulási felelős novemberben **továbbtanulási szülői értekezletet** tart, ahol ismertetik a továbbtanulás feltételeit, a kitöltendő űrlapokat, és bemutatkozhatnak a környék középiskolái is.
- A szülőknek, az osztályfőnöknek és az iskolavezetésnek lehetősége van bármikor **rendkívüli szülői értekezletet** összehívni, amikor szükségesnek ítélik.

A szülői értekezlet feladata:

- A szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítása.

- A szülők tájékoztatása:
 - Az iskola céljairól, feladatairól, lehetőségeiről.
 - Az országos és a helyi közoktatás-politika alakulásáról, változásairól.
 - A helyi tanterv követelményeiről.
 - Az iskola és a szaktanárok értékelő munkájáról.
 - Saját gyermekének tanulmányi előmeneteléről, iskolai magatartásáról.
 - A gyermek osztályának tanulmányi munkájáról, neveltségi szintjéről.
 - Az iskolai és az osztályközösség céljairól, feladatairól, eredményeiről, problémáiról.
 - A szülők kérdéseinek, véleményének, javaslatainak összegyűjtése és továbbítása az iskola igazgatósága felé.

8.2.3. Fogadóóra

A tanév tanítási ideje alatt, heti egy fogadóórát jelöl meg az iskola igazgatója, tagintézmény-vezetője valamint pedagógusai, ahol a szülők felkereshetik az érintett személyt.

Feladata: a szülők és a pedagógusok személyes találkozója, ill. ezen keresztül egy-egy tanuló egyéni fejlesztésének segítése konkrét tanácsokkal. (otthoni tanulás, szabadidő helyes eltöltése, egészséges életmódra nevelés, tehetséggondozás, továbbtanulás stb.)

8.2.4. Írásbeli jelzések, tájékoztatók

Minden tanévben, félévi és évvégi értékelés előtt egy hónappal írásbeli jelzést küld az osztályfőnök a rosszul és a gyengén teljesítő diákok szüleinek a tanulók előmeneteléről.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, ill. választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatójával, a nevelőkkel, a nevelőtestülettel vagy a Szülői **Munkaközösséggel**.

Feladata: a szülők tájékoztatása a tanulók tanulmányaival vagy magatartásával összefüggő eseményekről, ill. a különféle iskolai vagy osztály szintű programokról.

8.2.5. Családlátogatás

Feladata: a gyermekek családi hátterének, körülményeinek megismerése, ill. tanácsadás a gyermek optimális fejlesztésének érdekében.

8.2.6. Nyílt tanítási nap

Feladata: hogy a szülő betekintést nyerjen az iskolai nevelő és oktató munka mindennapjaiba, ismerje meg személyesen a tanítási órák lefolyását, tájékozódjon közvetlenül gyermeke és az osztályközösség iskolai életéről.

8.2.7. Ovisuli

Feladata: a leendő elsősök és szüleik megismerjék az iskola légkörét, tanítási módszereit és tanítóit. Gyakorlati tapasztalatokat szerezzenek az iskola tevékenységéről.

8.2.8. Előadások szervezése a szülők részére, szülői fórum

A tanulási nehézségek, magatartási problémákkal küzdők számára logopédus, pszichológus, nevelési tanácsadó, egészségügyi szakember meghívásával problémamegoldó előadásokat kíván az iskola szervezni.

8.2.9. Szülői Munkaközösség

A szülőket az iskola egészének életéről, az iskolai munkaterről, az aktuális feladatokról az iskola igazgatója és az osztályfőnökök tájékoztatják – a törvényben előírt kötelezettségeken felül:

- Az iskola igazgatója legalább félévente egyszer a szülői munkaközösség választmányi ülésén vagy az iskolai szintű szülői értekezleten.
- Az osztályfőnökök folyamatosan az osztályok szülői értekezletein.

A szülők kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg, ill. választott képviselőik, tisztségviselőik útján közölhetik az iskola igazgatójával, nevelőtestületével vagy a Szülői Munkaközösséggel.

A szülői értekezletek, a fogadó órák és a nyílt tanítási napok időpontját az iskolai munkaterv évenként határozza meg.

8.2.10. A szülői ház és az iskola együttműködésének továbbfejlesztési lehetőségei:

- Közös kirándulások
- Osztály – család közös hétvége, piknik, túrázás
- Szülői munkahelyen üzemlátogatás
- Családi játékos vetélkedő
- Közös rendezvények szervezése a szülők és pedagógusok részvételével.
- Iskolai alapítvány működtetése az iskolai és családi problémák megoldásának segítésére.

8.3. Intézmény partnereivel való kapcsolattartás formái

8.3.1. Fenntartó

Intézményünk fenntartója a Klebelsberg Kunó Intézményfenntartó Központ, ennek járási szervezete a Mosonmagyaróvári Tankerület igazgatósága. A járási irányítási szerv vezetőjével és munkatársaival a kapcsolat rendszeres, napi rendszerességgel kommunikálunk.

A kért feladatokat határidőre elvégezzük, havonta leadandó jelentéseket a megadott időpontig leadjuk, hiszen tudott, hogy az intézmény működtethetősége is múlik ezen.

Törekszünk a fenntartóval való állandó, pozitív kapcsolat kialakítására, folyamatos kommunikálásra, hogy az intézmény működése, a programban vállalt a lehető legjobb módon történjen.

8.3.2. Központi hivatali szervek

A központi hivatali szervek közé tartozik a Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal, a Magyar Államkincstár, az oktatásért felelős minisztérium és a pályázati kezelő szervezetek.

Célunk, hogy a megadott feladatokat határidőre elvégezzük, a tájékoztatókat az érintettekhez eljuttassuk. Konstruktív, az intézmény fejlődését elősegítő kapcsolatra törekszünk.

8.3.3. Települési önkormányzatok

Intézményünk jelenleg három település körzetében lát el oktatási feladatokat: Ásványráró, Károlyháza és Kimle.

Az önkormányzatok képviselik az adott települések lakosságát, társadalmát, melynek nevelését intézményünk végzi. Ezért elengedhetetlen a pozitív, szoros kapcsolat. A települések rendezvényein mindig lehetőséget kérünk szereplésre, a programokhoz adunk műsort, szereplőket. A közösséget érintő rendezvényeken szívesen részt vesznek kollégáink, ez szinte elvárt feladat. Az önkormányzat nyílt ülésein az intézményt érintő kérdések, napirendi pontok tárgyalásakor intézményünk képviselőt biztosít. Minden évben részt veszünk a községi programegyeztetésen.

8.3.4. Nemzetiségi önkormányzatok

A kimlei székhelyintézmény tartós kapcsolatot ápol a helyi német és horvát nemzetiségi önkormányzattal. Ennek részletes tartalmát a nemzetiségi nevelésről szóló fejezet részletesen tartalmazza.

8.3.5. Települési intézmények

A beiskolázási körzethez tartozó településeken működő intézményekkel szoros kapcsolatot kívánunk fenntartani. Kimlén a Nemzetiségi Óvoda két telephelyével, Ásványrárón a Tündéerkert Óvodával ápolunk rendszeres kapcsolatot. Ennek oka, hogy az ott lévő gyerekekből alakul ki az intézmény tanulóközössége, ezért fontos, hogy már a beiskolázás előtt is megismerkedhessenek intézményünkkel. Erre szolgál az Ovisuli rendezvénysorozata, valamint a közös programok, Kimlén a nemzetiségi programok.

Élünk a lehetőséggel, hogy a község előtt bemutathassuk tevékenységünket és rendezvényeink színhelye legyen a Művelődési Ház. Iskolai műsorok, a ház által szervezett gyerekprogramok, egyéb programok adják e szoros kapcsolat alapját. Mivel iskolánknak

nincs közösségi terme, ezért több rendezvényt vagyunk kénytelenek a Művelődési Házba vagy a települések sportcsarnokaiba szervezni.

Az iskolai munka elengedhetetlen helyszíne a sportcsarnok, ahol testnevelés óráink nagy részét tartjuk. Ezért a létesítményt – mindkét településen – kihasználtság arányában - az önkormányzat jóvoltából – ingyenesen használhatjuk.

8.3.6. Középiskolák

A térség középiskoláival szintén kapcsolati hálót kívánunk kialakítani, melynek célja, hogy a diákok a számukra legideálisabb középiskolát tudják választani továbbtanulási felvételi eljárás szakaszában.

E kapcsolattartás fő színterei a középiskolák által szervezett bemutató órák, nyílt napok, iskolánk által szervezett továbbtanulási szülői értekezletek.

A térségi szakképzés fejlesztése, egyéb továbbtanulást segítő programok fejlesztése során is szívesen részt veszünk középiskolák által szervezett programokon, projektekben.

8.3.7. Gyermekjóléti szolgálat, egyéb szociális szolgálatok

A gyermekeket védő szociális szolgálatok, családokat támogató szolgálatok munkájában jelző szervként részt veszünk. Ezért a szolgálat szakembereivel is folyamatos kapcsolatot tartunk.

A gyermekvédelmi és a családgondozással foglalkozó szakemberek havonta egyszer ellátogatnak iskolánkba, hogy a tapasztalatokat, észlelt eseteket, jelzéseket könnyebben át tudjuk adni. Mivel iskolánk is része a gyermekvédelmi hálózatnak, ezért fontos számunkra, hogy rendszeres kapcsolatot ápoljunk e szakemberekkel.

8.3.8. Szakmai szolgáltatók, szakszolgálatok

A szakmai szolgáltató szervezetek közül a megyei pedagógiai intézetek feladatköre a legszélesebb. Ennek megfelelően a szaktanácsadókkal, szakértőkkel folyamatosan tartjuk a kapcsolatot. A pedagógiai intézet versenyein való részvétel, vagy az általuk szervezett konferenciák, előadások részei e pozitív irányú kapcsolatnak.

A mosonmagyaróvári Nevelési tanácsadóval és a szakértői bizottságokkal szakmai kérdésekben, beiskolázási ügyekben, vizsgálatok indításakor, iskolapszichológusi segítség igénybe vételekor kerülünk kapcsolatba.

8.3.9. Helyi civil szervezetek

A helyi civil élet igen élénk, több szervezettel, egyesülettel tartjuk a kapcsolatot mind települési, mind pedig térségi viszonylatban.

- A helyi polgárőr egyesületek feladata, hogy iskolai rendezvényeinken biztosítsa a rendet, vigyázzon a vendégek, résztvevők vagyontárgyaira, ezért állandó kapcsolatban vagyunk e szervezetekkel.

- A kimlei iskolások támogatását a Kimlei Iskolásokért Oktatási – Nevelési Alapítvány segíti, az alapítvány kuratóriuma főleg sikerebb tanulók versenyen való részvételét, sikeres nyelvvizsga esetén annak díját, rendezvények megszervezését támogatja.
- A nemzetiségi tevékenység támogatását a nemzetiségi önkormányzatok és azok alapítványai támogatják.

8.3.10. Védőnő, gyermek házi orvos

A kimlei és ásványrárói, területi feladatokat is ellátó védőnőkkel, valamint a körzetben dolgozó házi orvosokkal iskolánk rendszeresen együttműködik. A folyamatos szűrések, egészségügyi ellenőrzések mellett az iskola egészségvédelmi programjának megvalósításában is részt vesznek.

A védőnő a tanév elején egyeztetni az iskolával az aktuális tevékenységi listáját, éves programját, melyet aztán folyamatosan meg is valósít.

8.3.11. Művészeti iskola

Iskolánk alapfeladatai között nem szerepel minősített művészeti iskolai tevékenység, azonban a szülők részéről is felmerült az igény művészeti oktatás, ezen belül hangszer és szolfézsoktatás, valamint néptánc oktatás megszervezésére. Ezért iskolánkban több művészeti iskola is működik e feladat ellátására. Törekszünk e nevelési terület szélesítésére, minél több tanuló bevonására.

8.3.12. Média

Az intézmény életéről, rendezvényeiről, eseményeiről a helyi, regionális és alkalmanként akár az országos média is hírt kíván adni. Másrészt a szülők is kíváncsiak arra, hogyan szerepelt gyermekük iskolai műsorokban, versenyeken. A helyi és közösségi médiafelületeken való megjelenés, az intézményről bemutatott kép minősége, tartalma az intézményvezető felelőssége, de célunk, hogy reális, valóságnak megfelelő információk kerüljenek a médiába, kapcsolatunk pedig eredményes legyen mindkét fél szempontjából.

9. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy az osztályozó vizsgán, a különbözeti vizsgán, valamint a pótló és javítóvizsgán nyújtott teljesítménye (a továbbiakban a felsorolt vizsgák együtt: tanulmányok alatti vizsga) alapján kell megállapítani. A kiskorú tanuló érdemjegyeiről a szülőt folyamatosan tájékoztatni kell.

9.1. Osztályozó vizsga

Osztályozó vizsgát kell tennie a tanulónak a félévi és a tanév végi osztályzat megállapításához, ha

- felmentették a tanórai foglalkozásokon való részvétele alól.
- engedélyezték, hogy egy vagy több tantárgy tanulmányi követelményének egy tanévben vagy az előírtnál rövidebb idő alatt tegyen eleget,
- 20/2012. (VIII.31.) EMMI-rendelet alapján, ha a tanulónak egy tanítási évben az igazolt és igazolatlan mulasztása együttesen
 - az Nkt. 5. § (1) bekezdés b)-c) pontjában meghatározott pedagógiai szakaszban a kétszázötven tanítási órát, vagy
 - egy adott tantárgyból a tanítási órák harminc százalékát meghaladja, és emiatt a tanuló teljesítménye tanítási év közben nem volt érdemjeggyel értékelhető, a tanítási év végén nem minősíthető, kivéve, ha a nevelőtestület engedélyezi, hogy osztályozóvizsgát tegyen.
- a tanuló a félévi, év végi osztályzatának megállapítása érdekében független vizsgabizottság előtt tesz vizsgát.

Amennyiben a tanuló magántanulóként teljesíti tankötelezettségét, félévkor és tanév végén osztályozó vizsgát tesz.

Az osztályozó vizsga vizsgakövetelményei megegyeznek a javítóvizsga követelményeivel, azaz a helyi tantervben szereplő tantárgyak évfolyamonkénti minimális követelményeivel.

Az osztályozó vizsga megszervezésének szabályait a 20/2012. EMMI-rendelet tartalmazza.

Egy osztályozó vizsga - a tanulmányi idő egy évnél rövidebbre csökkentése kivételével - egy adott tantárgy és egy adott évfolyam követelményeinek teljesítésére vonatkozik. A tanítási év lezárását szolgáló osztályozó vizsgát az adott tanítási évben kell megszervezni.

9.2. Különbözeti vizsga

Különbözeti vizsgát a tanuló iskolában akkor tehet a tanuló, ha

- tanév végén, vagy a közben másik intézményből érkezik, különös figyelemmel a külföldről érkező tanulókra, és tanulmányait intézményünkben kívánja folytatni;
- ha új tanulóként nemzetiségi nevelést kíván igénybe venni 2-8. évfolyamon.

9.3. Pótló vizsga

Pótló vizsgát tehet a vizsgázó, ha a vizsgáról neki fel nem róható okból elkésik, távol marad, vagy a megkezdett vizsgáról engedéllyel eltávozik, mielőtt a válaszadást befejezné. A vizsgázónak fel nem róható ok minden olyan, a vizsgán való részvételt gátló esemény, körülmény, amelynek bekövetkezése nem vezethető vissza a vizsgázó szándékos vagy gondatlan magatartására. Az igazgató hozzájárulhat ahhoz, hogy az adott vizsganapon vagy a vizsgázó és az intézmény számára megszervezhető legközelebbi időpontban a vizsgázó

pótló vizsgát tegyen, ha ennek feltételei megteremthetők. A vizsgázó kérésére a vizsga megszakításáig a vizsgakérdésekre adott válaszait értékelni kell.

9.4. Javító vizsga

Javítóvizsgát tehet a vizsgázó, ha

- a tanév végén - legfeljebb három tantárgyból - elégtelen osztályzatot kapott,
- az osztályozó vizsgáról, a különbözeti vizsgáról számára felróható okból elkésik, távol marad, vagy a vizsgáról engedély nélkül eltávozik.

A vizsgázó javítóvizsgát az iskola igazgatója által meghatározott időpontban, az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban tehet.

9.5. A tanulmányok alatti vizsgák szervezésének általános szabályai

- A különbözeti és a beszámoltató vizsgákra tanévenként legalább két vizsgaidőszakot kell kijelölni. Javítóvizsga letételére az augusztus 15-étől augusztus 31-éig terjedő időszakban, osztályozó, különbözeti és beszámoltató vizsga esetén a vizsgát megelőző három hónapon belül kell a vizsgaidőszakot kijelölni azzal, hogy osztályozó vizsgát az iskola a tanítási év során bármikor szervezhet.

- A vizsgák időpontjáról a vizsgázót a vizsgára történő jelentkezéskor írásban tájékoztatni kell.

- Tanulmányok alatti vizsgát - a 20/2012.(VIII.31.) EMMI-rendeletben meghatározottak szerint - független vizsgabizottság előtt, vagy abban a nevelési-oktatási intézményben lehet tenni, amellyel a tanuló jogviszonyban áll.

- A szabályosan megtartott tanulmányok alatti vizsga nem ismételtető.

- Az iskolában tartott tanulmányok alatti vizsga esetén az igazgató, a független vizsgabizottság előtti vizsga esetén a kormányhivatal vezetője engedélyezheti, hogy a vizsgázó az előre meghatározott időponttól eltérő időben tegyen vizsgát.

- Tanulmányok alatti vizsgát legalább háromtagú vizsgabizottság előtt kell tenni. Amennyiben a nevelési-oktatási intézményben foglalkoztatottak végzettsége, szakképzettsége alapján erre lehetőség van, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására.

- A tanulmányok alatti vizsga - ha azt az iskolában szervezik - vizsgabizottságának elnökét és tagjait az igazgató, a független vizsgabizottság elnökét és tagjait a területileg illetékes kormányhivatal bízza meg.

- A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért, ennek keretében

- o meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, és teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,

- o vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit,

- o átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,

- o a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.

- A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja. A kérdező tanár csak az lehet, aki a vizsga tárgya szerinti tantárgyat az Nkt. 3. melléklete szerint taníthatja.

- A vizsgabizottság munkáját és magát a vizsgát az iskola igazgatója készíti elő. Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolítása feltételeinek megteremtéséért. Az igazgató e feladata ellátása során

- dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,

- írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről

- ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,

- minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.

- A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el, és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.

- Az írásbeli vizsgára vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni a gyakorlati vizsgára, amennyiben a vizsgafeladat megoldását valamilyen rögzített módon, a vizsga befejezését követően a vizsgáztató pedagógus által értékelhetően, - így különösen rajz, műszaki rajz, festmény, számítástechnikai program formájában - kell elkészíteni.

- Az írásbeli vizsgán a vizsgateremben az ülésrendet a vizsga kezdetkor a vizsgáztató pedagógus úgy köteles kialakítani, hogy a vizsgázók egymást ne zavarhassák és ne segíthessék.

- A vizsga kezdetkor a vizsgabizottság elnöke a vizsgáztató pedagógus jelenlétében megállapítja a jelenlévők személyazonosságát, ismerteti az írásbeli vizsga szabályait, majd kihirdeti az írásbeli tételket.

- A vizsgázóknak a feladat elkészítéséhez segítség nem adható.

- Az írásbeli vizsgán kizárólag a vizsgaszervező intézmény bélyegzőjével ellátott lapon, feladatlapokon, tétellapokon (a továbbiakban együtt: feladatlap) lehet dolgozni. A rajzokat ceruzával, minden egyéb írásbeli munkát tintával kell elkészíteni. A feladatlap előírhatja számológép, számítógép használatát, amelyet a vizsgaszervező intézménynek kell biztosítania.

- Az íróeszközökről a vizsgázók, az iskola helyi tanterve alapján a vizsgához szükséges segédeszközökről az iskola gondoskodik, azokat a vizsgázók egymás között nem cserélhetik.

- A vizsgázó az írásbeli válaszok kidolgozásának megkezdése előtt mindegyik átvett feladatlapon feltünteti a nevét, a vizsganap dátumát, a tantárgy megnevezését. Vázlatot, jegyzetet csak ezeken a lapokon lehet készíteni.

- A vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló maximális idő tantárgyanként hatvan perc.

- Ha az írásbeli vizsgát bármilyen rendkívüli esemény megzavarja, az emiatt kiesett idővel a vizsgázó számára rendelkezésre álló időt meg kell növelni.

- A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottság szakvéleményével megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján

- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára az írásbeli feladatok megválaszolásához rendelkezésre álló időt legfeljebb harminc perccel meg kell növelni,

- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára lehetővé kell tenni, hogy az iskolai tanulmányok során alkalmazott segédeszközt használja,

- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet
- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le.
- Ha a vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teszi le, a vizsgatétel kihúzása után külön helyiségben, vizsgáztató tanár mellett készíti el dolgozatát. A dolgozat elkészítésére harminc percet kell biztosítani. A dolgozatot a vizsgázó vagy a vizsgázó kérésére a vizsgáztató tanár felolvassa.
 - Egy vizsganapon egy vizsgázó vonatkozásában legfeljebb három írásbeli vizsgát lehet megtartani.
 - A vizsgák között a vizsgázó kérésére legalább tíz, legfeljebb harminc perc pihenőidőt kell biztosítani.
 - A pótló vizsga - szükség esetén újabb pihenőidő beiktatásával - harmadik vizsgaként is megszervezhető.
 - Ha a vizsgáztató pedagógus az írásbeli vizsgán szabálytalanságot észlel, elveszi a vizsgázó feladatlapját, ráírja, hogy milyen szabálytalanságot észlelt, továbbá az elvétel pontos idejét, aláírja és visszaadja a vizsgázónak, aki folytathatja az írásbeli vizsgát. A vizsgáztató pedagógus a szabálytalanság tényét és a megtett intézkedést írásban jelenti az iskola igazgatójának, aki az írásbeli vizsga befejezését követően haladéktalanul kivizsgálja a szabálytalanság elkövetésével kapcsolatos bejelentést. Az iskola igazgatója a megállapításait részletes jegyzőkönyvbe foglalja, amelynek tartalmaznia kell a vizsgázó és a vizsgáztató pedagógus nyilatkozatát, az esemény leírását, továbbá minden olyan tény, adatot, információt, amely lehetővé teszi a szabálytalanság elkövetésének kivizsgálását. A jegyzőkönyvet a vizsgáztató pedagógus, az iskola igazgatója és a vizsgázó írja alá. A vizsgázó különvéleményét a jegyzőkönyvre rávezetheti.
 - Az iskola igazgatója az írásbeli vizsga folyamán készített jegyzőkönyveket és a feladatlapokat - az üres és a piszkosított tartalmú feladatlapokkal együtt - a kidolgozási idő lejártával átveszi a vizsgáztató pedagógusoktól. A jegyzőkönyveket aláírásával - az időpont feltüntetésével - lezárja és a vizsgairatokhoz mellékel.
 - Az írásbeli vizsga feladatlapjait a vizsgáztató pedagógus kijavítja, a hibákat, tévedéseket a vizsgázó által használt tintától jól megkülönböztethető színű tintával megjelöli, röviden értékeli a vizsgakérdésekre adott megoldásokat.
 - Ha a vizsgáztató pedagógus a feladatlapok javítása során arra a feltételezésre jut, hogy a vizsgázó meg nem engedett segédeszközt használt, segítséget vett igénybe, megállapítását rávezeti a feladatlapra, és értesíti az iskola igazgatóját.
 - Ha a vizsgázó a vizsga során szabálytalanságot követett el, az iskola igazgatójából és két másik - a vizsgabizottság munkájában részt nem vevő - pedagógusból álló háromtagú bizottság a cselekmény súlyosságának mérlegeli, és
 - a vizsgakérdésre adott megoldást részben vagy egészben érvénytelennek nyilvánítja, és az érvénytelen rész figyelmen kívül hagyásával értékeli a vizsgán nyújtott teljesítményt,
 - az adott tantárgyból - ha az nem javítóvizsga - a vizsgázót javítóvizsgára utasítja, vagy
 - amennyiben a vizsga javítóvizsgaként került megszervezésre, a vizsgát vagy eredménytelennek nyilvánítja, vagy az első pontban foglaltak szerint értékeli a vizsgázó teljesítményét.
 - A szabálytalansággal összefüggésben hozott döntést és annak indokait határozatba kell foglalni.

- Egy vizsgázónak egy napra legfeljebb három tantárgyból szervezhető szóbeli vizsga. A vizsgateremben egyidejűleg legfeljebb hat vizsgázó tartózkodhat.

- A vizsgázónak legalább tíz perccel korábban meg kell jelennie a vizsga helyszínén, mint amely időpontban az a vizsgacsoport megkezdje a vizsgát, amelybe beosztották.

- A szóbeli vizsgán a vizsgázó tantárgyanként húz tételt vagy kifejtendő feladatot, és - amennyiben szükséges - kiválasztja a tétel kifejtéséhez szükséges segédeszközt. Az egyes tantárgyak szóbeli vizsgáihoz szükséges segédeszközökről a vizsgáztató tanár gondoskodik.

- Minden vizsgázónak tantárgyanként legalább harminc perc felkészülési időt kell biztosítani a szóbeli feleletet megelőzően. A felkészülési idő alatt a vizsgázó jegyzetet készíthet, de gondolatait szabad előadásban kell elmondania. Egy-egy tantárgyból egy vizsgázó esetében a feleltetés időtartama tizenöt percnél nem lehet több. A vizsgázók a vizsgateremben egymással nem beszélgethetnek, egymást nem segíthetik. A tételben szereplő kérdések megoldásának sorrendjét a vizsgázó határozza meg.

- A vizsgázó segítség nélkül, önállóan felel, de ha önálló feleletét önhibájából nem tudja folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vét, a vizsgabizottság tagjaitól segítséget kaphat.

- A vizsgabizottság tagjai a tétellel kapcsolatosan a vizsgázónak kérdéseket tehetnek fel, ha meggyőződtek arról, hogy a vizsgázó a tétel kifejtését befejezte, vagy a tétel kifejtése során önálló feleletét önhibájából nem tudta folytatni vagy a vizsgatétel kifejtése során súlyos tárgyi, logikai hibát vétett. A vizsgázó a tétel kifejtése során akkor szakítható félbe, ha súlyos tárgyi, logikai hibát vétett, vagy a rendelkezésre álló idő eltelt.

- Ha a vizsgázó a húzott tétel anyagában teljes tájékozatlanságot árul el, azaz feleletének értékelése nem éri el az elégséges szintet, az elnök egy alkalommal póttételt húzat vele. Ez esetben a szóbeli minősítést a póttételre adott felelet alapján kell kialakítani úgy, hogy az elért pontszámot meg kell felezni és egész pontra fel kell kerekíteni, majd az osztályzatot ennek alapján kell kiszámítani.

- Ha a vizsgázó a feleletet befejezte, a következő tantárgyból történő tételhúzás előtt legalább tizenöt perc pihenőidőt kell számára biztosítani, amely alatt a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

- Amikor a vizsgázó befejezte a tétel kifejtését, a vizsgabizottság elnöke rávezeti a javasolt értékelést a vizsgajegyzőkönyvre.

- A sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó szakértői bizottsági szakvéleménnyel megalapozott kérésére, az igazgató engedélye alapján

- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó számára harminc perc gondolkodási időt legfeljebb tíz perccel meg kell növelni,

- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó a szóbeli vizsgát írásban teheti le,

- a sajátos nevelési igényű, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő vizsgázó írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tehet.

- Ha a vizsgázónak engedélyezték, hogy az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsgát tegyen vagy a szóbeli vizsgát írásban tegye le, és a vizsga írásbeli és szóbeli vizsgarészekből áll, két vizsgatételt kell húznia, és az engedélynek megfelelő tételeket kell kifejtenie. A felkészüléshez és a tétel kifejtéséhez rendelkezésre álló időt tételenként kell számítani. A vizsgázó kérésére a második tétel kifejtése előtt legfeljebb tíz perc pihenőidőt kell adni, amely alatt a vizsgázó a vizsgahelyiséget elhagyhatja.

- Ha a szóbeli vizsgán a vizsgázó szabálytalanságot követ el, vagy a vizsga rendjét zavarja, a vizsgabizottság elnöke figyelmezteti a vizsgázót, hogy a szóbeli vizsgát befejezheti ugyan, de ha szabálytalanság elkövetését, a vizsga rendjének megzavarását a vizsgabizottság megállapítja, az elért eredményt megsemmisítheti. A figyelmeztetést a vizsga jegyzőkönyvében fel kell tüntetni.

- A szóbeli vizsgán és a gyakorlati vizsgán elkövetett szabálytalanság esetében az igazgató az írásbeli vizsga erre vonatkozó rendelkezéseit alkalmazza.

- A független vizsgabizottság előtt letehető tanulmányok alatti vizsgát a kormányhivatal szervezi.

- A tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülője - a félév vagy a tanítási év utolsó napját megelőző harmincadik napig, a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 51. § (7) bekezdésében meghatározott esetben az engedély megadását követő öt napon belül jelentheti be, ha osztályzatának megállapítása céljából független vizsgabizottság előtt kíván számot adni tudásáról. A bejelentésben meg kell jelölni, hogy milyen tantárgyból kíván vizsgát tenni. Az iskola igazgatója a bejelentést nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak, amelyik az első félév, valamint a tanítási év utolsó hetében szervezi meg a vizsgát.

- A tanuló - kiskorú tanuló esetén a szülője - a bizonyítvány átvételét követő tizenöt napon belül kérheti, hogy amennyiben bármely tantárgyból javítóvizsgára utasították, akkor azt független vizsgabizottság előtt tehesse le. Az iskola a kérelmet nyolc napon belül továbbítja a kormányhivatalnak.

- A kormányhivatal által szervezett független vizsgabizottságnak nem lehet tagja az a pedagógus, akinek a vizsgázó hozzátartozója, továbbá aki abban az iskolában tanít, amellyel a vizsgázó tanulói jogviszonyban áll.

- A tanuló félévi osztályzatáról a szülőt az értesítőben (az ellenőrzőben) kiállított félévi értesítőben kell tájékoztatni.

- Ha a tantárgy oktatása félévkor fejeződik be, a tanuló osztályzatát az év végi bizonyítványban is fel kell tüntetni.

- Ha a sajátos nevelési igényű tanulók nevelését, oktatását ellátó iskola helyi tanterve, szakmai programja az évfolyam követelményének teljesítéséhez egy tanítási évnél hosszabb időt határoz meg, a félévi osztályzatot a megnövelt tanítási idő felénél, az év végi osztályzatot pedig a tanítási idő végén kell megállapítani.

- Ha a tanuló egy vagy több tantárgy több évfolyamra megállapított követelményeit egy tanévben teljesíti, osztályzatait minden érintett évfolyamra meg kell állapítani. Ha a tanuló több iskolai évfolyam valamennyi követelményét teljesíti, az osztályzatokat valamennyi elvégzett évfolyam bizonyítványába be kell jegyezni. Ha a tanuló nem teljesíti az iskolai évfolyam valamennyi követelményét, az egyes tantárgyak osztályzatát a törzslapján valamennyi elvégzett évfolyamon fel kell tüntetni, és a vizsga évében, ezt követően az adott évben kiállításra kerülő év végi bizonyítványba be kell írni. E rendelkezéseket kell alkalmazni abban az esetben is, ha a tanulót az alapfokú művészeti iskola magasabb évfolyamára vették fel.

- Ha a tanuló független vizsgabizottság előtt vagy vendégtanulóként ad számot tudásáról, a vizsgáztató intézmény a tanuló osztályzatáról a törzslapon történő bejegyzés céljából három napon belül írásban értesíti azt az iskolát, amelyikkel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. A tanuló magasabb évfolyamra lépéséről - figyelembe véve a független vizsgabizottság által adott vagy a vendégtanulóként szerzett osztályzatot - az az iskola dönt, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll.

- Ha a tanuló valamely tantárgyból előrehozott érettségi vizsgát tett, ezáltal az adott tantárgy tanulmányi követelményeit teljesítette. Az iskola magasabb évfolyamán vagy

évismétlés esetén e tantárgy tanulásával kapcsolatban a pedagógiai programban foglaltak szerint kell eljárni.

- Ha a tanuló - a szülő kérelme alapján - a tankötelezettségének magántanulóként kíván eleget tenni, és az iskola igazgatójának megítélése szerint a tanulónak ez hátrányos, akkor az erre irányuló kérelem benyújtásától számított öt napon belül az iskola igazgatója megkeresi a gyermek lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye szerint illetékes kormányhivatalt, amely a gyámhatóság és a gyermekjóléti szolgálat véleményének kikérése után dönt arról, hogy a tanuló milyen módon teljesítse tankötelezettségét. Halmozottan hátrányos helyzetű tanuló esetén az iskola igazgatójának a döntéshez be kell szereznie a gyermekjóléti szolgálat véleményét. A gyermekjóléti szolgálat tizenöt napon belül köteles megküldeni véleményét.

- Ha a tanuló tanulmányi kötelezettségének a szülő kérelme alapján magántanulóként tesz eleget, felkészítéséről a szülő gondoskodik, a tanuló egyénileg készül fel. A magántanuló magatartását és szorgalmát nem kell minősíteni. Az iskola igazgatója köteles tájékoztatni a tanulót és a szülőt a magántanuló kötelességeiről és jogairól. A magántanuló az igazgató előzetes engedélyével vehet részt a tanórai vagy egyéb foglalkozásokon. A magántanuló kérelemre felvehető a napközibe és a tanulószobai foglalkozásra.

- Ha a sajátos nevelési igényű tanuló, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló a nevelési tanácsadási feladatot, szakértői bizottsági feladatot ellátó intézmény szakértői véleménye alapján tanulmányait magántanulóként folytatja, iskolai neveléséről és oktatásáról, felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatainak megállapításáról, az ehhez szükséges pedagógusokról a szakértői véleményben foglaltak szerint az az iskola gondoskodik, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. Az iskolában nem foglalkoztatott szakemberek biztosításáról

- a beilleszkedési, tanulási nehézséggel, magatartási rendellenességgel küzdő tanuló esetén a szakvéleményt kiállító a nevelési tanácsadást ellátó intézménynek,

- sajátos nevelési igényű tanuló esetén a fővárosi, megyei utazó gyógypedagógusi hálózat keretében kell gondoskodni.

- Az iskola köteles gondoskodni a tanuló felkészítéséről, érdemjegyeinek és osztályzatának megállapításáról akkor is, ha szakorvosi vélemény alapján otthoni ellátás keretében részesül tartós gyógykezelésben, és emiatt magántanulóként folytatja tanulmányait.

- Ha a tanuló nem teljesítette az évfolyamra előírt tanulmányi követelményeket, tanulmányait az évfolyam megismétlésével folytathatja.

- Ha a tanuló a következő tanév kezdetéig azért nem tett eleget a tanulmányi követelményeknek, mert az előírt vizsga letételére a nevelőtestülettől halasztást kapott, az engedélyezett határidő lejártáig tanulmányait felsőbb évfolyamon folytathatja.

- Az évfolyam megismétlése - kivéve, ha a tanuló betöltötte a tizenhatodik életévét és nem végezte el az általános iskola hatodik osztályát - nem tagadható meg abban az iskolában, amellyel a tanuló tanulói jogviszonyban áll. A tanuló kérésére az iskola igazgatója köteles segítséget nyújtani ahhoz, hogy a tanuló a megkezdett tanulmányait másik iskolában vagy a Köznevelési Hídprogram keretében folytathassa.

- Ha a tanuló részére engedélyezték, hogy a sikeresen befejezett évfolyamot megismételje, kérelmére a magasabb iskolai évfolyamra lépésről a megismételt iskolai évfolyamon elért év közbeni érdemjegyek, félévi és tanítási év végi osztályzatok alapján kell dönteni.

- A tanuló bizonyítványának kiadását az iskola semmilyen indokkal nem tagadhatja meg.

10. A tanulói jogviszony keletkezése

10.1. Az intézményi felvétel általános elvei

A Nemzeti köznevelési törvény 50.§-a kimondja:

„A tanulói jogviszony felvétel vagy átvétel útján keletkezik. A felvétel és az átvétel jelentkezés alapján történik. A felvételtől vagy átvételtől az iskola igazgatója dönt.”

1. Iskolánk a beiskolázási körzetéből – melyet a kormányhivatal határoz meg – minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz. Amennyiben van még hely, akkor felvehet az iskola beiskolázási körzeten kívülről járó tanulót is.
2. Nemzetiségi osztályba jelentkezés esetén a szülő a Nemzetiségi irányelv mellékletében található kérelem kitöltésével vállalja e nevelési formát. A nemzetiségi nevelésbe felvett tanulók esetében előnyt élveznek azok, akik e kérelem nyilatkozatát is kitöltötték.
3. Az első évfolyamba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse. A szülő kérelmére a kormányhivatal – szakértői bizottság véleménye alapján – engedélyezheti, hogy a gyermek hatéves kor előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését. / 45.§(2)/
4. Az első évfolyamba történő beiratkozáskor be kell mutatni:
 - A gyermek születési anyakönyvi kivonatát,
 - A szülő személyi igazolványát,
 - A gyermek felvételét javasló óvodai szakvéleményt (ha a gyermek óvodás volt),
 - A nevelési tanácsadó felvételt javasló szakvéleményt (ha a gyermek nem volt óvodás, vagy ha az óvoda a nevelési tanácsadó vizsgálatát javasolta),
 - Szükség esetén a szakértői bizottság véleményét.
5. Az iskolába felvett tanulók osztályba vagy csoportba való beosztásáról – a szakmai munkaközösség véleményének kikérésével – az igazgató dönt.
6. Az osztályba, csoportba sorolás szempontjai
 - Osztályba sorolásnál lehetőleg azonos képességű osztályok jöjjenek létre
 - Ha lehetőség van csoportbontásra, nyelvi csoportoknál azonos képességű tanulók kerüljenek egy csoportba és a csoportok létszáma megközelítőleg azonos legyen
 - Nemzetiségi nevelést választók egy osztályba kerüljenek, amennyiben több osztály is szerveződik egy évfolyamon
7. A második – nyolcadik évfolyamba történő felvételnél be kell mutatni:
 - A tanuló anyakönyvi kivonatát,
 - A szülő személyi igazolványát,
 - Az elvégzett évfolyamokat tanúsító bizonyítványt,
 - Az előző iskola által kiadott átjelentkezési lapot.

- A második – nyolcadik évfolyamba jelentkező tanulónak – az iskola helyi tantervében meghatározott követelmények alapján összeállított - szintfelmérő vizsgát kell tennie horvát vagy német nemzetiségi nyelvből, és azokból a tantárgyakból, amelyeket előző iskolájában – a bizonyítvány bejegyzése alapján – nem tanult.
8. A külföldről érkezett tanulónak különbözeti vizsgát kell tennie a fő tantárgyakból szóban vagy írásban, melyek az adott évfolyam minimumkövetelményeit tartalmazzák.
 9. Amennyiben a tanuló valamely tantárgyból a szintfelmérő vizsgán az előírt követelményeknek nem felel meg, a vizsgát az adott tantárgyból két hónapon belül megismételheti. Ha az ismételt vizsgán a teljesítménye újból nem megfelelő, az évfolyamot köteles megismételni, ill. tanév közben az előző évfolyamra beiratkozni.
 10. Nemzetiségi nyelvből egy év haladékot kérhet a szülő írásban gyermeke számára a pótlásra, ha úgy nyilatkozik, hogy ő is kötelezettséget vállal a felzárkóztatásból.
 11. Az iskola beiratkozási körzetén kívül lakó tanuló felvételéről a szülő kérésére, a tanuló előző tanulmányi eredményére, ill. magatartás és szorgalom érdemjegyeinek, valamint az adott évfolyamra járó tanulók létszámának figyelembe vételével az iskola igazgatója dönt.

10.2. A napközis foglalkozásokra való felvétel iránti kérelmek elbírálásának elvei

1. A napközibe való felvétel a szülő kérésére történik.
2. A napközi otthonba tanévenként előre minden év májusában és augusztusában, illetve első évfolyamon a beiratkozáskor kell jelentkezni.
3. Indokolt esetben a szülő tanév közben is kérheti gyermeke napközi otthoni elhelyezését.
4. Beíratás esetén joga van egyszer azt módosítani /azaz a tanulót kivenni/.
5. Az iskola a napközi otthonba minden hátrányos helyzetű, valamint felügyeletre szoruló tanulót felvesz.
6. Amennyiben a napközis csoport létszáma meghaladná a köznevelési törvényben előírt létszámot, a felvételi kérelmek elbírálásánál előnyt élveznek azok a tanulók,
 - akiknek mindkét szülője dolgozik,
 - akik nehéz szociális körülmények között élnek.
 - sajátos nevelési igényű gyermekek.
7. A tanévközi szünetekben csoportalakításhoz elegendő szülői kérelem esetén jelzi az önkormányzat felé, hogy napközis ellátást és étkeztést biztosítására van szükség.

11. Nemzetiségi oktatás

11.1. Küldetésnyilatkozat

A német-és horvát nemzetiségi oktatás megvalósítja az iskolai nevelés és oktatás általános céljait és feladatait, és e mellett biztosítja a német és horvát nyelv tanulását, a magyarországi németek és horvátok történelmének, szellemi és anyagi kultúrájának megismerését, a hagyományőrzést és teremtést, az önismeret kialakítását, a kisebbségi jogok megismerését és gyakorlását.

A német –és horvátajkú lakosság történetének tanulmányozása a magyar államalapítástól napjainkig elvezeti a tanulókat ahhoz az objektív tényhez, hogy a kisebbség sokszínűségével és kisugárzásával hatást gyakorol a többségi nemzetre.

A történelmi ismeretek segítséget nyújtanak az előítéletek megjelenési formáinak felismerésében és a jelenség hátterének feltárásában. A fiatalok megtanulnak eligazodni a mai kisebbségi helyzetben, megismerik a szervezeteket, a testületeket és a sajtót, továbbá ösztönzést kapnak, hogy a tanulmányok befejezése után is foglalkozzanak a magyarországi németek kultúrájával és képviseljék a népcsoport érdekeit.

A multikulturális tanulás segítségével rávilágítunk a nyelvi kulturális sokszínűség előnyeire és a saját, valamint más kultúrák megbecsülésére nevelünk.

A tanulók megtanulják a magyarországi németek és horvátok helyzetét az európai dimenzióban elhelyezni. A nemzetiségi oktatás tartalmi követelményei a Nemzetiségi nevelés és oktatás irányelve követelményeit veszik alapul. A nemzetiségi oktatásban kiemelt szerepe van a német nyelv (a kisebbség nyelve), irodalom és kultúra tanításának. A nyelv tudása lehetővé teszi az irodalmi értékek megismerését. A nyelv közösségalkotó. E feladatát a népiismeret, a kultúra megismerésével együtt képes ellátni. A nyelv tanítása gyakorlati nyelvi készségek kialakítására, a kisebbség nyelve szóbeli és írásbeli megértésére, illetve művelt köznyelvi szintű használatára törekszik. Az irodalmi nevelés központi feladata, a magyarországi német, horvát irodalom megismertetése, az irodalom (olvasás) megszerettetése.

A 8. osztály végére a tanulók megtanulnak hallott, olvasott, (látott) szöveget megérteni, magukat szóban és írásban kifejezni, saját véleményüket megfogalmazni, vitázni. A tanulmányi idő folyamán olyan biztonságos és gördülékeny szóbeli és írásbeli nyelvhasználatra tesznek szert, mely lehetővé teszi, hogy a nyelv úgy az ismeretszerzés és továbbadás, mint a társalgás, szórakoztató időtöltés eszköze legyen számukra. A hivatkozott irányelvek előírásai szerint a nemzetközi nyelvi szintek rendszerében értelmezhető A2-es szintet érik el diákjaink. (6. év végére pedig az A1-es szintet kell elérniük.)

11.2. Helyzetelemzés

Az általános iskola nemzetiségi nyelvoktató iskola. A törvényi előírásoknak megfelelően a gyerekek első osztálytól kezdődően heti öt órában sajátíthatják el a német nemzetiségi nyelvet, ill. a horvát nemzetiségi nyelvet. Emellett heti 1 órában az adott nemzetiség hagyományait, jellemzőit ismerhetik meg a nemzetiségi népismeret tanórákon.

A nemzetiségi nyelvoktatásban probléma, hogy a családi nyelvi háttér – szülők, nagyszülők nyelvtudása, segítség az otthoni tanulásban – egyre kevésbé van jelen, így leginkább az iskola saját magára támaszkodhat a nemzetiségi hagyományok továbbörökítésében és a nyelv elsajátításában.

Az általános iskolába beiratkozott tanulók első osztálytól kezdődően a nemzetiségi nevelés - oktatás irányelvei szerint tanulják a német, ill. a horvát nemzetiségi nyelvet. Az iskolai nyelvoktatás folytatása az óvodában elkezdett játékos, élményszerű nyelvtanulásnak. Célunk, hogy az óvodai automatizmusok tudatossá és konkréttá váljanak, beleértve a mondókák, játékok, dalok által tartalmazott szókincset és nyelvhasználati szabályokat.

11.3. A nemzetiség iskolai oktatásának irányelveinek megvalósulása

11.3.1. Kérelem és nyilatkozat

1. A nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás megszervezését az ugyanazon nemzetiséghez tartozók által benyújtott kérelem kitöltésével kezdeményezhetik a szülők, törvényes képviselők. A kérelmet minden év május 31-ig kell benyújtani a feladatellátás kötelezettjéhez.

2. Amennyiben legalább nyolc, azonos nemzetiséghez tartozó szülő azt kezdeményezi, a nemzetiségi iskolai nevelés-oktatást a kérelem beérkezését követő naptári évben kezdődő tanévtől felmenő rendszerben meg kell szervezni, feltéve, hogy legalább nyolc gyermek, tanuló valóban be is iratkozik az iskolába.

3. Ha az ugyanazon nemzetiséghez tartozó tanulók létszáma nem teszi lehetővé, hogy egy településen belül a nemzetiségi nevelés-oktatást megszervezzék, az állami intézményfenntartó központ beszerzi az érintett országos nemzetiségi önkormányzat állásfoglalását, hogy kíván-e a kiegészítő nemzetiségi feladatok ellátására iskolát létesíteni és fenntartani.

4. A nemzetiségi iskolai nevelés-oktatásban való részvételt a szülők nyilatkozat kitöltésével igényelhetik. A nyilatkozat nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás esetén a tanulói jogviszony megszűnéséig vagy a kérelem visszavonásáig érvényes.

5. Legkésőbb május utolsó munkanapjáig írásban kell bejelentenie a szülőnek, vagy ha a tanuló a tizennegyedik életévét betöltötte, a szülőnek és a tanulónak

együttesen, amennyiben a tanuló a következő tanítási évtől nem kíván részt venni a nemzetiségi nevelés-oktatásban.

6. A nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás iránti, a következő naptári évben kezdődő tanévre vonatkozó igényt az első iskolai évfolyamra beiratkozni szándékozók körében a feladatellátás kötelezettje méri fel.

11.3.2. Nemzetiségi iskolai nevelés-oktatás általános jellemzői

1. Iskolánk a nemzetiségi nevelés-oktatást a **nyelvoktató** nemzetiségi nevelés-oktatás formában biztosítja. A nyelv tanításával, az irodalom és a nemzetiségi népismeret témaköreinek elsajátíttatásával hozzájárul a nemzetiségi nevelés-oktatás céljainak megvalósításához.
2. A nyelvoktató nemzetiségi nevelési-oktatási forma esetén a népismeret követelményeihez kapcsolódó tevékenységek lehetnek
 - kézműves foglalkozások,
 - népzenei, néptánc foglalkozások,
 - nemzetiségi témájú filmek,
 - színházi előadások,
 - nemzetiségek történelmével, hagyományaival, képző- és iparművészetével kapcsolatos kiállítások megtekintése,
 - író-olvasó találkozók nemzetiségi alkotókkal,
 - találkozók nemzetiségi közéleti személyiségekkel,
 - részvétel nemzetiségi művészeti-kulturális programokon.
3. A nyelvoktató nevelési-oktatási formában a heti kötelező órakeretből a nemzetiségi nyelv és irodalom oktatására a horvát, német nemzetiségi nyelv oktatására legalább öt tanórát szükséges biztosítani. A nemzetiségi népismeret tantárgy oktatására minden évfolyam esetében heti egy tanórát, évi harminchét tanórát kell biztosítani.

11.4. Nemzetiségi nevelés feladatai

11.4.1. Általános feladatok

A nemzetiségi iskolai nevelést-oktatást végző iskola a Nemzeti alaptantervben és a Nemzetiség iskolai oktatásának irányelvében foglaltakkal összhangban valósítja meg célkitűzéseit.

A nemzetiségi nevelés-oktatás - a magyarországi köznevelési rendszer részeként - megvalósítja az iskolai nevelés-oktatás általános céljait és feladatait, és e mellett biztosítja a nemzetiség nyelvének tanulását, a nemzetiség nyelvén való tanulást, a

nemzetiség történelmének, szellemi és anyagi kultúrájának megismerését, a hagyományőrzést és -teremtést, az önismeret kialakítását, a nemzetiségi jogok megismerését és gyakorlását.

A nemzetiségi nevelés-oktatás segíti a nemzetiséghez tartozó tanulót abban, hogy megtalálja, megőrizze és fejlessze identitását, vállalja másságát, elfogadja és másoknak is megmutassa a nemzetiség értékeit, erősítse a közösséghez való kötődést.

A nemzetiségi nevelés-oktatást folytató intézményekben arra kell törekedni,

a) hogy a tanulók számára nyilvánvalóvá váljanak a nyelvi és kulturális gazdagság előnyei, és alakuljon ki a tanulóknak a reális nemzetkép és nemzetiségkép,

b) hogy a tanulók felismerjék az előítéletek és kirekesztés megjelenési formáit, és megismerjék a jelenség hátterét, veszélyeit, az emberi, állampolgári és nemzetiségi jogok megsértésének jelenségét, és a jelenség elleni fellépés jogi, illetve egyéb eszközeit.

11.4.2. Nemzetiségi fejlesztési feladatok

A nemzetiségi nevelés-oktatás fejlesztési feladatai a Nemzeti alaptanterv fejlesztési feladatait veszik alapul.

Az anyanyelv (nemzetiség nyelve) és irodalom, valamint a nemzetiségi népismeret tartalmát nemzetiségenként differenciált részletes fejlesztési feladatok határozzák meg.

A) Az anyanyelv (nemzetiség nyelve) és irodalom

1. A nemzetiségi nevelés-oktatásban kiemelt szerepe van az anyanyelv (a nemzetiség nyelve), irodalom és kultúra tanításának. A nyelv tudása hozzájárul a nemzetiségi azonosságtudat formálódásához, lehetővé teszi az irodalmi értékek megismerését. A nyelv közösségalkotó és -megtartó erő. E feladatát a nemzetiségi népismeret, kultúra megismerésével együtt képes ellátni.

2. A nemzetiség nyelvének tanítása gyakorlati nyelvi készségek kialakítására, a nemzetiség nyelve szóbeli és írásbeli megértésére, illetve művelt köznyelvi szintű használatára törekszik. Az irodalmi nevelés központi feladata, a nemzetiség és az anyaország irodalmának megismertetése, az irodalom (olvasás) megszerettetése, az anyanyelven (a nemzetiség nyelvén) az olvasási kedv felébresztése és megerősítése.

3. A hagyományos nyelvoktató és a bővített nyelvoktató nevelési-oktatási formában a nemzetiségi nyelv és irodalom helyi tantervét a nemzetiség nyelvén (esetleg magyar nyelven is) a nemzetiségenként meghatározott részletes fejlesztési feladatok alapján kell megalkotni. A fejlesztési feladatok meghatározásának alapja az aktív nyelvhasználat, a szókincsfejlesztés, valamint a tanulók életkori sajátosságait figyelembe vevő kommunikációs képességek fejlesztése.

4. Az anyanyelv (nemzetiség nyelve) és irodalom kapcsolata az európai nyelvi szintekkel: A szintek összhangban vannak az európai hatfokú skálán meghatározott szintekkel. **A hagyományos és bővített nemzetiségi nyelvoktatás esetén a tankötelezettség végére a tanulónak magasabb szintű, önálló nyelvhasználóvá kell válnia (B2).**

Az anyanyelvű és kétnyelvű nemzetiségi nyelvoktatás esetén az európai hatfokú skálán a mesterfokú nyelvhasználói szint elérése (C1) a köznevelésben alapfeladat. Az alaptantervi követelmények az általános iskola végére minden diák számára legalább a B1 vagy B2 szint elérését tűzik ki célul. A 9-12. évfolyamra az európai középszint (B2) vagy a mesterfokú nyelvhasználói szint (C1) elérése a cél.

Nemzetiségi nyelv	6. évfolyam	8. évfolyam	12. évfolyam
Hagyományos és bővített nyelvoktató forma	A1	A2	B2
Anyanyelvű és kétnyelvű forma	A2	B1	C1

B) A nemzetiségi népismeret

1. A nemzetiségi népismeret az adott nemzetiség nyelvén és magyar nyelven nemzetiségenként meghatározott részletes fejlesztési feladatai a Nemzeti alaptanterv több műveltségi területéhez kapcsolódnak azok tartalmához és szerkezetéhez igazodnak.

2. A nemzetiségi népismeret általános témakörei:

a) A nemzetiség nyelve, tárgyi és szellemi kultúrája

b) A nemzetiség történelemalakító és kultúraformáló szerepe, civilizációja

c) Nemzetiségi és állampolgári jogok.

3. A nemzetiségi népismeret önálló tantárgyként történő tanítása mellett szükséges, hogy tanórán kívüli tevékenységek formájában is - a nemzeti

köznevelésről szóló törvény alapján rendelkezésre álló időkereten belül - (mint pl. a szakkörök, a táborok, a kirándulások, a népdal- és tánckörök, a játszóházak, a színjátszó körök, a zenekarok) megjelenjen. Pedagógiailag kiemelt értékű a tárgyi és szellemi (néprajzi, népdal stb.) gyűjtőmunka, az alkotó tevékenység, az egyéni, illetve csoportos kutatás, projektmunka.

11.4.3. A nemzetiségi nevelés – oktatás helyi feladatai

A tanulóban ki kell alakítani az igényt és a képességet, hogy gondolatait, véleményét és javaslatait tudásának megfelelően ki tudja fejezni a kisebbségi nyelven.

A kisebbségi oktatásnak tartalmaznia kell multikulturális témákat is. Ösztönözni kell a tanulókat a helyi szokások gyűjtésére. Meg kell ismertetni velük a helyi német/ horvát kisebbség múltját és jelenét, fontosabb ünnepeit, szokásait.

Kapcsolatok kialakítására kell törekedni más német/horvát nyelvet oktató iskolákkal. Ezek a kapcsolatok teszik a gyermekek számára élővé a nyelvet, és motiválja őket a tanulásra. Ápolni kell a meglévő testvériskolai kapcsolatot a horvát /Požega/ testvériskolával. Keresni kell újabb testvériskolai kapcsolatokat, ahol a német nyelv gyakorlása is megoldható.

A tanítási órákon kívüli lehetőségekkel is élni kell: játékdélutánok, vetélkedők, pályázatok, kirándulások, később lehetőség szerinti csereutazások tehetik eredményesebbé, élményszerűbbé a nyelvtanulást.

A diáklevelezés, közös ismerkedést elősegítő digitális felületek (egyéni és osztályonkénti) segítése és közös projektek készítése is célja iskolánk kisebbségi nyelvoktatásának.

11.4.4. Tanórán kívüli nemzetiségi tevékenységek

Tanulmányi versenyek

Minden tanévben az aktuális versenykiírások közül választják ki a szaktanárok azokat a versenyeket, amelyeken tanulóink részt vesznek, próbára tehetik nyelvismereteiket és összemérhetik tudásukat más intézmények tanulóival.

Rendszeres részvétel biztosított:

- Járási és területi német, horvát versenyeken, szavalóversenyeken, nyelvi versenyeken
- Oktatási Közlöny által meghirdetett nemzetiségi versenyen
- A helyi szavaló versenyeken.

Nemzetiségi projektnapok

Minden tanévben szerepel az éves munkatervben egy nemzetiségi nap. Ezen a napon a falu életéhez kapcsolódó helyszíneket felkeressük valamint a horvát – és német dal-és tánctanítás is a kulturális program része.

Nemzetiségi hagyományőrző programok

- A Márton-nap hagyományának felelevenítésére lampionos felvonulást szervezünk, ahol a szülők, helyi lakosok is részt vesznek.
- Évente részt veszünk a helyi nemzetiségek napján
- December elején szervezzük meg a helyi horvátság hagyományos Borbála-járását.
- Decemberi ünnepkörhöz tartozó Betlehemezés is a helyi horvát szokások része, melyre a pedagógusok készítik fel diákjainkat.

Nemzetiségi fellépések és bemutatók:

- karácsonyi műsor,
- Horvát nap,
- Német nap,
- kulturális bemutató,
- Adventi gyertyagyújtás.